

DARBININKAS

LVI NO. 39

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BIRZELIS - JUNE 2, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Turtinga Maskvos imperialistų diplomatinė savaitė

Podgorny Kaire, Brežnevas Pragoje, Kosyginas įveikė Trudeau

Kairas. — Egipto prez. Sadatas už Maskvos draugų samoklos suardymą turėjo brangiai užmokėti — Maskva žaibo greičiu primetė draugiškumo ir bendradarbiavimo pakta, kuris visas Egipto gyvenimo sritis atidaro Maskvos kontrolei.

Sutartį atsivežė Podgornas iš Maskvos, ir neatrodo, kad Sadatas galėjo joje ką nors pakeisti, nes jis negalėjo erzinti savo karinės vadovybės, kuriai reikalingi ginklai apsaugoti nuo kito karo su Izraeliu pralaimėjimo. Todėl Sadatas buvo priverstas dabar blogai kalbėti apie Vakarų "imperialistus", kad pataikytų į Podgorno toną. Šio gi pasakytą iš Maskvos atsivežta kalba šį kartą buvo labai nedraugiška Izraeliui ir Vakarų "imperialistams".

Reikėjo tik kelių valandų išspausiti iš Egipto sutikimą pakta pasirašyti, nors jis labai Egiptui pavojingas. Išangos tuščiadžiavimus apleidžiant, štai jo turinys.

Sutarties turinys

Skelbiama nesuardoma draugystė ir visuotinis bendradarbiavimas visose srityse: politinė, ūkinė, mokslinė, technologinė, kultūrinė, karinė ir kitur lygybės bei abipusės naudos pagrindu. Pasižadama vystyti socialistines bendruo-

menes. Vid. Rytuose ir visur kitur abudu partneriai išpareigoja propaguoti taiką, nusiginklavimą, atominių ginklų, kolonializmo, imperializmo, rasizmo ir apartheido sunaikinimą. Prekyboje viena kitai taikysis didžiausio palankumo principą. Tarsis visais klausimais ir suderins savo veiksmus tais atvejais, jei kur nors ims grėsti pavojus taikai.

Pats pavojingiausias yra 8 paragrafas, kuriuo išpareigojamas karinis bendradarbiavimas Egipto apsaugos pretekstu. Maskva gauna teisę apmokėti Egipto karines pajėgas, teikti ginklus ir kitoki karinį inventarį.

— **Valstybės sekr. Rogers** išvyko Portugalijon dalyvauti NATO užs. reik. ministerių tarybos posėdyje. Jame bus surengta diskusija atsakymams Maskvai, kaip organizuoti pasitarimus dėl karinių pajėgų sumažinimo Vidurio Europoje.

— **P. Korėjos parlamento** rinkimuose šį kartą laimėjo daugiausia atstovų ir kita partija, todėl pirmą kartą valdanti partija turės ir stipresnę opoziciją. Tai laikoma politinio gyvenimo naudinga pajavirinu.

— **New Yorko miestas** dar negavo valstybos seimelio leidimo mokesčiams pakelti ar naujiems įvesti. Lindsay prašė pakelti tiek, kad gautų apie 900 mil. dol. naujų pajamų, bet jei gaus pusę, tai ir tuo turės patenkinti. Gubernatorius patarė atleisti tuos tarnautojus, kurie priimti be jokių specialiųjų, tik kaip atsiliginimus už partinius patarnavimus.

— **Švedijos vyriausybė** pasakė 12,000 švedų kronų suma Stockholme veikiančiam Baltų Institutui. Prašoma dar šį pavasarį surengti simpoziumą apie Švedijoje gyvenančias Baltijos kraštų mažumas. Baltų Instituta suorganizavo ligšiolinis Baltų Komiteto pirmininkas, žymus švedų archeologas prof. Birger Nerman. Naujasis institutas — tai nepriklausomai veikianti mokslinio pobūdžio institucija, kurios tikslas — gilinti žinias apie Baltijos kraštus: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Prezidiumą sudaro trijų tautybių atstovai. Šiuo metu institutas turi tris sekcijas baltų kalbos ir literatūros, istorijos ir socialinių mokslų. Numatyta kas metai išleisti metraštį. (E)

JAV ir Rusijos kariai Europoje

Tik apskritus skaičius — su dėjus, Europoje šiandien yra 310,000 JAV karių.

Daugiausia yra V. Vokietijoje — 215,000 vyrų. Anglijoje, Italijoje ir Turkijoje įvairiose tarnybose yra 40,000, karo laivyno 6-ja grupę Viduržemio jūroje aptarnauja 45,000 jūrininkų. Ispanijoje aviacijos ir povaldeninių laivų bazėse yra 10,000 vyrų.

Sovietai už savo sienų Europoje laiko 279,500 karių. Jie taip paskirstyti: R. Vokietijoje — 182,500 karių, Lenkijoje — 16,500, Čekoslovakijoje — 50,000, Vengrijoje — 36,500 vyrų. Nėra duomenų apie Sovietų laivyno personalą Viduržemio jūroje.

torių, siųsti visokių instruktorių pamokyti, kaip tais ginklais naudotis. Egiptas išpareigoja nesidėti į sąjungas su tokiais valstybėmis, kurios Maskvai gali nepatikti. Kadangi pretekstų privalomai konsultacijai galima surasti kiekvienam žingsniui, tai tos konsultacijos yra geriausia proga daryti visokių spaudimus ir prievartavimus. Žodžiu paktas tikslas yra per Egiptą priristi prie Maskvos arabus kiek galima ilgiau, kaip galima stipriai.

Maskvos kolonija

Sutartimi su Egiptu ir privalomos konsultacijos protokolu su Prancūzija bei Kanada Maskva pradeda naują diplomatinį stilių. Išpareigojama ginti arabų bylą prieš Izraelį ir Ameriką (propagandinis diversinis tvirtinimas). Maskva išsigijo teise ikurdinti Egipte savo armijos dalinius, kas reiškia ne ką kita, kaip kolonijos įsigijimą Vid. Rytuose. Egiptų teritorijoje baigiamas statyti naujas karinis uostas — neokolonijama dar labiau ten sustirtins.

Jei ne atominiai ginklai Amerikos arsenaluose, Maskvos imperialistai daug greičiau eitų prie Amerikos išstūmimo iš pasaulio, bet ir tas faktas negali jų sulaukyti nuo to tikslo siekimo — tik prie jo einama sukčiau ir atsargiau.

DIENOS ISMINTIS...

Vienpusiškai

Zydiškos mokyklos vedėjas iš Seattle, Wash., duoda žydų arabų reikalus tvarkantiems tokią patarimą: "Izraelis turėtų pradėti pasitarimus su Egiptu dėl išnuomojimo Sinajaus pusiasalio žemės gabalo, iš kurio būtų galima kontroliuoti Aqabos įlanką. Jei reikėtų sutartį prarasti, Izraeliui paliktina teisė nuomos sutartį prarasti be jokių sąlygų. Kai tik Izraelis pasijus saugus, jis turėtų nutraukti sutartį ir pasitraukti iš nuomojamos teritorijos".

Sitai reikalą sutvarkius, dabar Izraelio okupuota teritorija būtų gražinta Egiptui, gi Izraelis jaustųsi saugusis galėdamas kontroliuoti tą Aqabos įlanką. Jei reikėtų sutartį prarasti, Izraeliui paliktina teisė nuomos sutartį prarasti be jokių sąlygų. Kai tik Izraelis pasijus saugus, jis turėtų nutraukti sutartį ir pasitraukti iš nuomojamos teritorijos".

Saudi Arabijos karalius Feisal labai trumpam laikui buvo atvykęs į Washingtoną pasitikti su prez. Nixonu. Spėjama, kad kelionės tikslas galėjo būti labai svarbus.

Visai vengiama tiesioginių derybų su Amerika, bet prie Atlanto pakto santarvės susilpnimo einama per atskirus narius. Šia taktika naudojantis daliai jau laimėta Prancūzija ir Kanada. Paskatinių Maskvai

Sovietų ir JAV pasitarimų dėl strateginių ginklų (raketų) apribojimo Vienoje vykusio ketvirtosios sesijos baigta. Sekanti sesija prasideda liepos 8 dienos sostinėje Helsinkyje. Prieš išsiskirstant abi vyriausybės sutarė pirmą paruošti sutartį dėl apsinamųjų raketų (su atominiais antgaliais) apribojimo.

Panaikinama nuomų kontrolė tiems New Yorko mieste esantiems butams, kurių nuomininkai išsikraustys po liepos 1. Tai yra paties gubernatoriaus projektas, todėl namoma kad jis įstatymą pasirašys. Pažadėta pasirūpinti, kad nuomininkai nebūtų prievarta išvarijami. Miesto politikierius tarpe triukšmas labai didelis, nes sumažės tarnybos, gautos už partinius patarnavimus.

Keistas dalykas įvyko Rusijoje

Maskva. — Prieš aštuonerius metus Kazachstanas, greičiausiai ne savo valia, bet Maskvos palieptas, perleido Uzbekijai apie 900 kvd. mylių žemės plotą, esantį pietiniame Chardara rezervuaro šone. Dabar atrodo, kad tą plotą vėl susigrąžino Kazachstanas, tik tuo reikalu niekur nepaskelbtas joks dokumentas.

Gi pagal Sovietų konstituciją tam reikalui reikia daug formalumų: teritorijas keičiančių respublikų vyr. sovietų nutarimų, centrinių Rusijos imperijos Sovieto patvirtinimo ir centrinės vyriausybės pritarimo. Siame atsitikime nė vienas teritorijos perleidimui reikalingas dokumentas nepaskelbtas nė Kazachstano, nė Uzbekijos, nė Maskvos spaudoje. Tik Kazachstano centriname laikrašty paskelbtas dekretas apie šešias naujas rinkimines apylinkes tose vietose, kurios iki šiol priklausė Uzbekijos Syrdarjos provincijai. Kai Uzbekijai tie plotai buvo perduoti 1963, visi reikalingi formalai buvo iš anksto padaryti ir paskelbti.

Lauktina kokios nors šviesos dėl įvykdyto teritorinio pakeitimo iki šiol neaprakituota tvarka. Nejaugi tai būtų naujas Maskvos smurtas, nukreiptas į rusų valdomas nerusiškas tautas?

P. Vietnamo prezidento rinkimai dar už keturių mėnesių, bet kandidatai jau pirštais rodomi. Jeigu visi galintieji prezidentu būti panorėtų su laime pažaisiti, tai šie trys vyrai tikrai bus jų tarpe. Iš kairės į dešinę žiūrint: dabartinis prezidentas Nguyen Van Thieu, gen. Duong Van Minh, dabartinis viceprez. aviacijos maršalas Nguyen Cao Ky. Amerikie-

Rusai manipuliuoja savo auksu

Londonas. — Ryšium su monetarine krize, kurios metu tarptautinėje rinkoje krito doleris ir pakilo aukso kaina, Rusija ir jos satelitai atsukė Europos brangiųjų metalų biržą savo turimo auksa parduoti. Šiaip jau retas auksa parduodamas, Rusija atsukė pasipelninti tada, kada aukso kaina buvo peržengusi 40 dol. už unciją. Tais reikalais bankininkai daug nekalba, bet šį kartą pritarė, kad rusai ir perka auksą Europos rinkoje tada, kada jis atpinga, ir visada atskuba jo parduoti, kai pabrangsta.

Užsienio valiutai gauti, kai jos prireikia, rusai dažniausiai parduoda ne auksą, bet platina ir deimantus. Dabar jau rusai gali ir savo auksą parduoti Londono brangiųjų metalų biržoje, nes išmoko jį taip paruošti, kad atitiktų nustatytus standartus. Pradžioje keletis metų vargo, kol iki to standarto prisikasė. Kiek rusai per metus auksa iškasa — išplukdo, tebėra valstybinė paslaptis. Tik žinoma, kad kiek mažiau už P. Afriką.

P. Vietnamo prezidento rinkimai dar už keturių mėnesių, bet kandidatai jau pirštais rodomi. Jeigu visi galintieji prezidentu būti panorėtų su laime pažaisiti, tai šie trys vyrai tikrai bus jų tarpe. Iš kairės į dešinę žiūrint: dabartinis prezidentas Nguyen Van Thieu, gen. Duong Van Minh, dabartinis viceprez. aviacijos maršalas Nguyen Cao Ky. Amerikie-

Čekoslovakijos sienos ir Rusijos sienos

Praga. — Išvalę Čekoslovakijos kompartiją pagal Maskvos įsakymą ir jos agentams vadovaujant, Husakas galop sukvietė veik trejus metus suveiktą partijos konferenciją, kad įteisintų partinių organų sudarymą, paskelbtų "normalizaciją" baigta ir tokiu būdu galėtų priėti prie valstybinių organų sudarymo naujose sąlygose ir naujomis taisyklėmis.

Buvo atskiestas ir Brežnevas, kuriam vėl dėkoto už Čekoslovakijos okupaciją. Brežnevas šį kartą reikšė išdėdžiai, kalbėjo sarkastiškai, tyčiodamasis iš visų, kurie bando socializmą reformuoti ne pagal Maskvos mastelį ir jos vadovaujamą "socialistų" vienybę ardyti. Nors aplinkiniai keliai, bet visiems suprantamai. Brežnevas bandė pasakyti ne tik čekams-slovakams, bet ir Europai, kad Čekoslovakijos sienos yra kartu ir Rusijos imperijos sienos. Dar kartą ginta ir garbinta satelitų riboto suverenumo doktrina (Brežnevo vardu įrašyta okupanto istorijon), kuria teisinami visi sovietų imperijos plėšikavimai ir svetimų žemių grobstymai.

Brežnevas šiek tiek ilindo ir į dienos užsienio politiką, peikdamas Vakarų valstybes už tai, kad jos Europos problemas nori tvarkyti ne pavieniai ir ne kiekvieną atskirai, bet visos kartu ir visas problemas sujungdamos į vieną ryšulį. Taip pareikštas nepasitenkinimas V. Vokietijos nusistatymu ratifi-

kuoti Varšuvos ir Maskvos nepuolimo sutartis tik tada, kada bus sutvarkytas Berlyno klausimas. Rakštis Maskvos grobuoniškoje akyje yra ir Nato valstybių nusistatymas dalyvauti Europos saugumo konferencijoje tik iš anksto susitarus dėl abipusio karių ir ginklų sumažinimo Vidurio Europoje. Žodžiu, Pragoje Brežnevas rodė diplomatinis Maskvos siekius Europoje. Begindamas naujas Rusijos sienas Europoje, Brežnevas taip kalbėjo: "Niekam nepasiseks išjungti Čekoslovakijos iš socialistinės stovyklos. Niekam nepasiseks sugriauti mūsų draugystės ir broliškumo."

Tą nežmoniška draugystę ir broliškumą Čekoslovakijoje saugoja 80,000 rusų karių, gi iš Čekoslovakijos kompartijos už tos "draugystės" demaskavimą pašalinta apie pusę milijono karių. Konferencijos metu ir jie atsiliepė, nes Vakarų spaudos agentūros buvo apverstos žiniomis apie valymų duomenis ir protestais dėl atstovų rinkimų klastojimo. Tos žinios tvirtino, kad į konferenciją suvežti atstovai neatstovavo nė kompartijai, nė čekų-slovakų tautom.

Meilės duetas Pragoje buvo Brežnevo-Husakų sutartas vaidinimas: Brežnevui reikėjo nusiplaut Novotny apleidimo klaidą 1967. Husakas turėjo gauti Brežnevo paramą prieš tą mažą, bet labai kerštingą grupę, kuri nori užimti jo vietą ir Čekoslovakijos režimą padaryti žiauresniu už maskvinį.

Demokratai susirūpino savo hipiais

Į prezidentūrą besiveržiantys demokratų partijos kandidatai buvo susitarę vienas kito nepuldinėti, bet visą energiją taupyti prez. Nixonui juodinti. Pasižadėta, bet netesėta. Šiandien jau prasideda gnaibymasis, partijos viduje jaučiamas nervinimasis dėl didelio suskilimo, niekas nebusvokia, kur surasti partiją visad surištą laikiusiems priimtina viduri.

Demokratuose ryškios tebėra trys grupės: dvi kraštutinės yra pietuose dar likę kai kurie užkietėję Alabamos gub. Wallace tipo rasistai ir New Yorko gete gimdyti kraštutiniai liberalai, kurie per pastarąjį dvidešimtmetį dažniausiai vis pasirinkdavo ginti tokią bylą kuri politiškai naudingesnė Sovietų bolševikams, bet ne Amerikai.

Trečią ir didžiausią grupę sudaro partijos nuosaukieji, kurie pirmoje eilėje stato tradicinę Ameriką, o ne svetimus dievus. Ši grupė mažiausiai šūkauja ir mažiausiai veržli, todėl atrodo, kad ji jokio dėmesio nevarta. Bent taip ji atrodo iš dabartinio elgesio pusės, kurie jau kandidatais pasiskelbė arba laukia valandos pasiskelbti — jie trilingai susirėję pataikauja visiems politiniams hipiams.

Tokiems pereitą savaitę uždrožė sen. Henry M. Jackson, priklausęs nuosaukiųjų ameri-

kiečių ir nuosaukiųjų demokratų grupei. Jis gali būti kandidatu prezidento rinkimuose, ir tuo tikslu paleido pirmą šūvį aiškiu žodžiu pasmerkęs ne tik mažą radikaliųjų kairiųjų grupę, bet ir tuos prezidentūros siekiančius esamus ir būsimus demokratų kandidatus, kurie tai mažai kairiųjų grupei uoliai pataikauja, jų atsiprašinėja už nepakankamą kairumą ir juos garbina už drąsą nepopuliarias nuomones skelbti.

Anot sen. Jackson, tokie žmonės nebegirdi tautos balso, nes juos apglušino kraštutinioji kairė. Su tokiais susidėję, demokratai tikrai pralaimės rinkimus, pranašavo sen. Jackson. Vardų jis neminėjo, bet visi supranta, kad pirmoje eilėje turėtas galvoje sen. McGovern, tapęs veidmainiškausiu politinių hipių garsiakalbiu.

— **Pasaulio Komunikacijos** Dienos proga Paulius VI ragino spaudos, televizijos ir radio vadovus tarnauti socialinei pažangai meilės ir supratimo dvasioje. Taigi prašė naudoti tu galingų priemonių istempimams, nesutikimams ir susiskaldymams kurstyti.

— **Izraelio premjerė Golda Meir** neseniai lankėsi Suomijoje. Manoma, kad ji ten slapta susitiko su kai kuriais Sovietų užsienio reikalų ministerijos pareigūnais.

čiams Washingtonas uždraudė apie savo simpatijas niekam neužsiminti, bet spėjama, kad tos simpatijos yra Thieu pusėje. Bet jeigu susiglaus Minh su Kao Ky, Thieu gali pralaimėti.

Anomis 1940-41 metų okupacijos ir sukilimo dienomis

Iš vidaus reikalų komisaro ir saugumo majoro A. Guzevičiaus raportu Maskvai buvo pateiktas apie 1940-41 metų rezistencijos reiškinį Kaune bei apskrityje. Toliau iš to paties dokumento tik sutraukiamos žinios apie kitas apskritys — koki lapeliai, koki jų šūktai, kas suimtieji.

Vilniaus mieste:

"Pačioje sovietinės valdžios pradžioje Lietuvoje antisovietiniai lapeliai Vilniaus mieste rodėsi lyg masinė gamyba. Tam tikrą kontrevoliucinių organizacijų elementą suėmus, platinimas kažkaip atsiložo. Pasikutinėm dienomis antisovietinių lapelių vėl pagausėjo lenkų kalba.

"Antisovietiniai lapeliai Vilniaus mieste platinami daugiausia lenkų antisovietinių organizacijų, labiausiai tarp studentijos. Yra taip pat atsitiikimų, kad platinami lapeliai lietuvių kalba, o kai kur ir žydų sionistų organizacijų.

"Antisovietiniai lapeliai platinami tarp Vilniaus gyventojų įvairiais metodais; pvz. jie siunčiami paštu uždaruose vokuose asmenų ir įstaigų adresu; paliekami gyvenamų namų koridoriuose ir t.t. Yra atsitiikimų, kad tokių kontrevoliucinių lapelių gavo teismo tardytojas, miesto karo komendantas ir kiti. Lapeliai esti iškiami ir drabužius viešosiose vietose — teatruose, kinuose, restoranuose. Visi rastieji lapeliai buvo spausdinti mimeografu ar iš metalinių klizių.

Raportas sumini, kad vienoj vietoj suimti 53 asmens, kitoj 28. Pavardžių tesumini kelias — lenkiškas.

Ukmergės apskrityje:

Želvos miestelyje 1940 spalio 7 rasti 3 lapeliai su šūktai: "Salin komunizmas", "Žmonės, lankykite bažnyčias, klausykite kunigų, išlikite katalikais", "Tegyvuoja Smetona". "Ši lapelį radusieji parašykite 10 kitų kaip šis". Dėl lapelių ištariamai kunigas ir kooperatyvo vedėjas.

1940 lapkričio 6-7 naktį Ukmergės mieste rastas Smetonos paveikslas, iškirptas iš laikraščio, su įrašais: "Tegyvuoja mūsų vadas", "Salin komunizmas". Ištariamai Iosios gimnazijos mokiniai.

IŠ NKVD raportų (3)

Vėpriuose — 1940 gruodžio 5 rasta lapeliai su ranka rašytai šūktai: "Salin Stalinas", "Tegyvuoja Vytis", "Salin komunistai banditai". Kaltininkai nesusekti.

Deltuvos-Sėtos vieškelį 1941 sausio 8-9 rasti 4 lapeliai, rašyti mašinėle, mimeografuoti, pasirašyti "Lietuvių aktyvistų partizanų sąjunga". Lapeliai šaukė į kovą prieš sovietų režimą, ragino sudaryti bendrą antikomunistinį frontą ir baigėsi šūktai: "Tegyvuoja nepriklausoma Lietuva". NKVD įtarė, kad tai darbas Kauno universiteto studentų grupės, kuriai jau buvo sudaryta byla, vardu "Maistinininkai".

Užulėny — 1940 gr. 20 rasti ranka rašyti lapeliai. Gaigaluose, Pagirio val., ant kelio 1941 sausio 5-6 rasti du lapeliai, ranka rašyti. Ragino nedalyvauti rinkimuose.

Repšėnų-Kovarsko kely prie telefono stulpo 1941 sausio 11 prikabinatas ranka rašytas lapelis su šūktai: "Brangūs broliai ir sesers lietuviai! Nebalsuokite už driskius valkatas! Salin Stalino konstitucija!"

Ukmergės gimnazijoje suimti 10 mokinių. Jie prisipažino gaminę ir platinę lapelius. Išplatinę daugiau kaip 500 tarp mokinių ir gatvėse.

Rokiškio apskrityje:

Lapelių rasta 14 vietų. Daugumas laiku prieš 23 socialistinės spalio revoliucijos sukaktis ir prieš rinkimus į aukščiausią sovietą.

Kuniškių kaimo gyventojas Bronius Zovė 1940 lapkr. 7 rado pakelę prie stulpo, 3 km nuo Svedasų, lapelį su šūktai: "Salin komunizmas. Tegyvuoja laisva Lietuva".

Rokiškio geležinkelio stoty 1940 lapkričio 8 ant grindų rastas lapelis prieš partiją ir vyriausybę. Suimtas Vladas Stalenis, gimęs 1919, buvęs jaunlietuvis. NKVD rado, kad jo pabraiža tokia pat kaip lapelį.

Paliepiuose, Panemunėlio val., milicininkas Alianov rado prie namo sienos prilipintą lapelį: "I kovą! Kovokit prieš bolševikus, kurie sunaikino mūsų turtą ir laisvę. Kovokit prieš juos iš visos širdies ir visom jėgom. Tai proletariai."

to chamai — vykite juos lauk, kad jūsų akys jų daugiau nematytų". Lapelis ranka rašytas, pasirašytas "Partizanai". Ištartas ir suimtas Melchioras Kostikovskis, buvęs Lietuvos kariuomenės savanoris, kovojęs prieš bolševikus 1919. Tardomas nepripažino.

Rokiškio gimnazijoje 1940 gr. 12 rasta ranka rašyti ir mimeografuoti lapeliai. Iš pabraižos ištartas IX klasės mokinių Romualdas Stalenis, stambas valstiečio sūnus ir kontrevoliucinės organizacijos vadas. Lapelio kampe svastika. Rokiškio gimnazijos koridoriuje 1940 gr. 17 palangėj ir už radiatoriaus

mokiny Bronius Šarka rado 15 lapelių, mokytojas Keimanas rado 10. Ištariamai mokiniai ateitininkai ir "kulokų" vaikai.

Rokiškio — Juozapavo kely. 1.5 km nuo Rokiškio, 1940 gr. 20 rastas lapelis, o kitą rytą dar 3. Sulaikytas Rokiškio gimnazijos mokiny Vladas Strumskis, gimęs 1926, lietuvis, mažo žemio sūnus. Tardomas pripažinęs, kad gaminę lapelius drauge su septyniomis klasės Kostu Černiu, gim. 1925, lietuviu, valstiečio sūnum. Černis taip pat prisipažino.

Obeliuose, Rok. ap., 1940 gr. 25 rasta 11 pieštuku rašytų la-

pelių. Ištartas ir suimtas Aleksandravėlis vargonininkas, o taip pat parapijos tarnautojas Vladas Merkis.

Patilčių ir Didsodės kaimuose, Juodupės val., rasti 3 lapeliai. Suimtas, prisipažino Alfonsas Simėnas, buvęs šaulys, buvęs pasienio su Sovietais sargybinis. Jis prisipažino, išduodamas dar Juozą Simėną, gim. 1920, valstietį, ir Feliksą Kostėną, gim. 1914, taip pat valstietį. Ir tie prisipažino.

Skapiškio mieste 1941 sausio 23, 24, 27 rasti 11 lapelių, ranka rašytų per kalkinį popieri. Pas ištariamuosius kratos metu nieko nerasta.

(Toliau dar eilės apskričių apžvalga).

Lietuvių Fondo konferencijoje gegužės 13 Internatinal viešbutyje kalba dr. J. Kazickas, 1-je eilėje sėdi iš k. dr. K. Valiūnas, dr. K. Ambrozaitis — Liet. Fondo pirmininkas ir J. Valaitis. Nuotr. Darbininko

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Sovietų vyriausybės organas

"Izvestija" balandžio 16 paskelbė pernai įvykusio gyventojų surašymo duomenis. Dabar paskelbtas pranešimas, antras iš eilės, liečia Sovietų S-gos tautines grupes. "N. Y. Times" balandžio 17 išskėlė kai kuriuos pranešimo duomenis. Pasak dienraščio, patys rusai pripažino rusų gyventojų skaičiaus padidėjimą Baltijos kraštuose. Esą, "stambus rusų gyventojų įlėjimas" matyti Baltijos respublikose. Jis sumažinęs Baltijos kraštų gyventojų skaičių, ypatingai Estijoje ir Latvijoje. Nurodyta, kad "lietuviai, katalikų tauta, su aukštu giminių skaičiumi, išlaikė savo gyventojų lygį". (E.)

Vilniaus universitete Bronislava Černienė apgynė disertaciją filosofijos mokslų kandidato laipsniui. Disertacijos tema — "Pirmąsios pasaulėžiūros tyrinėjimo metodologinės problemos". Vanda Danutė Truncaitė — Salogienė apgynė disertaciją istorijos mokslo kandidato laipsniui. Tema — "Spaudos vaidmuo, auklėjant Tarybų Lietuvos darbo žmones socialistinio internacionalizmo dvasia, 1959-1965 m.". (E.)

Rašytojui Vytautui Sirijos Girai, gyvenančiam Vilniuje, balandžio 12 suėjo 60 metų amžiaus. Nepriklausomaj Lietuvoj pasireiškęs poezijoje, vėliau rašytojas išimtinai kūrė beletristikos srity, vertė dramas ir kt. Naujausioji jo knyga — "Susitikimas su Brunhilda". Vilniaus akad. dramos teatras testato V. Sirijos Giras verslą A. Millerio dramą "Kainą" (The Price). (E.)

Klaipėdoje veikia kursai paruošti esperanto kalbos specialistam. Kovo mėn. 74 Klaipėdos jaunuoliai gavo tokių kursų baigimo liudijimus. Okupuotos Lietuvos jaunimas tarptautinė esperanto kalba ypatingai domisi. (E.)

Rašytojas Juozas Paukštelis

gyvenęs Kėdainiuose, šiuo metu eina 73 m. Jis pastaruoju metu rašo prisiminimus apie vyresniosios kartos rašytojus. Dabar baigė prisiminimus apie G. Petkevičaitę — Bitę, Satrijos Ragana, Joną Jablonskį ir numato rašyti apie Tumaižgantą, V. Mykolaitį-Putną, A. Vienuolį-Zukauską, P. Vaičiūną. J. Miliauską-Miglovą, Juozą Tysliavą, Joną Šliupą.

Vilniaus valstybinės filharmonijos simfoninis orkestras kovo mėn. buvo išvykęs gastrolių į Ukrainą. Salia Beethoveno, Ravelio ir ruso Ščedrino veikalų, ukrainiečiams dar buvo groti M. K. Čiurlionio ir V. Barkausko simfoniniai kūriniai. Koncertuose dalyvavo ir operos solistė N. Ambrazaitytė, Chopino konkurso diplomantė E. Elinaitė ir violončelistas D. Geringas. (E.)

DIENOS VEIDAI:

IRENA IR ANTANAS IVAŠKAI

Irena ir Antanas Ivaškai žinomi kaip vidurinės kartos šviesūs, pozityvūs lietuviai — mokslus baigė čia ir uoliai dalyvauja lietuvių kultūrinėje veikloje. A. Ivaška yra šiuo metų Bridgeport L.B. apylinkės pirmininkas ir sykiu apygardos valdybos narys. Irena Ivaškinė dirbo Brooklyno šeštadieninėje mokykloje kaip mokytoja, paskiau pasirodė kaip vaikų literatūros rašytoja.

Šių lietuvių šeima plačiai aprašė Ethel Beckwith "Connecticut Sunday Herald" (gautas V. Br. dėka).

Korespondentė pradėjo apie juos nuo to, kaip nuo Stalino režimo iš Kauno su tūkstančiais kitų bėgo dvi šeimos, kurių vienoj buvo 12 metų vaikas, kitoj 8 metų mergytė. Pakartojo vieno ir antro pasakojimus apie gyvenimą DP sto-

Dailininkas Šimonis — 83 metų

Dailininkas Kazys Šimonis, gyvenęs Kaune, yra sulaukęs 83 m. amžiaus. Jis ir dabar tebedirba. Esama dailininko gerbėjų, kurie prašo pakartoti seniai sukurtus darbus.

Pasikalbėjime su "Lit. ir Meno" bendradarbiu (nr. 14) K. Šimonis pasakojo mylįs muziką — dėl to jo kūryboje tiek daug muzikinių motyvų. Jis ypač domisi archeologija, istorija, metrašiais. (E.)

Vilniaus jaunieji mokslininkai domisi Amerikos lietuvių kalba. Tai liudija Liongino Pažusio vasario 18 Vilniaus universiteto filologijos fakultete apgintos disertacijos tema: "Fonetinė ir morfologinė angliškų skolinių integracija Šiaurės Amerikos lietuvių kalboje". Pažusis gavo filologijos mokslų kandidato laipsnį. Kitos disertacijos tema: "Lietuvių tautosakos savitumas ir meninė vertė". Ją apgynė Donatas Sauka. (E.)

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvių advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARket 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laido tuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniškia koplyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaigos atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas Lietuva. 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421 ir 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. 11211, telef. 384-4952.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dailir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakyms vestuvėms ir pobyviam. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special priors for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnones medžiagos įsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnones medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, juvos užtiesalai, vilnones skaras ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmadieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglių kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07078.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglių kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30-2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WEMI-FM 95.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuvių Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc, pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Fr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programas ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.
Gėlės įvairiomis progom
Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius
atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454-9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

DAINŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE
EKSKURSIJOS:
New Jersey lietuviams iš Newarko aerodromo
New Yorko lietuviams iš La Guardia
United Airlines ar TWA reguliariais skridimais. Grupės išvyksta kartu į Jėpos 3 d. Grįžti kiekvienas gali individualiai savo pasirinktu laiku — be jokio pridėtinio mokesčio.
• Kaina: suaugusiems 89.00 dol.; vaikams nuo 2 iki 12 m. 44.50 dol.; kūdikiams žemiau 2 metų nemokamai.
(Visi takai įskaityti)
Registruotis:
LITO
Kelionių Biuras
94-10 Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. (212) 847-5522

Lietuvių Fondo tradiciniame pavasario baliuje programą atliko modernaus šokio menininkė Kristina Zebrauskaitė-Gintautienė (k.), muz. Algirdas Kacanauskas, akomponavęs dainininkė, ir dainininkė Vanda Gaibuogytė. Nuotr. Darbininko

DARBININKAS

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holidays and July and August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
suosomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
reikšdami redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Simo Kudirkos nuteisimas

Gegužės 27 paskelbta žinia, kad Vilniuje Simas Kudirka nuteistas 10 metų kalėti.

N. Y. Times kitą dieną jo nuteisimą jungė su žydų nuteisimu: žinios kartu — žydai nuteisti Rygoje, Kudirka Vilniuje; žydai už sovietų Sąjungos „šmeižimą“, Kudirka už „išdavimą“, žydams po 1-3 metus, Kudirkai 10 metų.

N.Y.T. pastebėjo ir vieną esminį skirtumą tarp tų teismų: apie žydų teisimą skelbė sovietų agentūra Tass; skelbė daugiau užsieniui nei vidaus informacijai; apie Kudirką te paskelbė tik Reuterio korespondentas. Nepranešė nei teismo datos, tik bendrą pasakymą „pereitą savaitę“. Sovietų Tassas apie Kudirką tylėjo.

N.Y.T. žinia bausmę Kudirkai sukonkretino: ji nugabens vieną iš keturių griežtojo režimo lagerių, kur siūnčia daugelį už „politinius nusikaltimus“. Daily News karikatūra tą bausmę taip pat sukonkretino: pjautus ant partrenkto žmogaus kaklo. Palygino Kudirkai skirtą bausmę su bausme tų kurie Kudirką išdavė: esą jiems leista pasitraukti. Pats kontrastas tarp tų bausmių — sako laikraštis vedamajame — yra jau vertinimas.

Daily News tame pat nr. paskelbė valstybės departamento pareiškimą dėl teismų žydam. Departamento pareigūnas Charles Bray pasmerkė teismo sprendimą, nes juo „atimamos pagrindinės žmogaus teisės. dėl kurių XX amžiaus antroje pusėje negali būti jokios abejonės“. Esą pasmerkimas tokiu teismu nėra kišimasis į vidaus reikalus, nes Sovietai laukto tarptautinę teisę, 1948 J. Tautų priimtą žmogaus teisių deklaraciją.

Laikraštis negalėjo parašyti kad su tokia pat pasmerkimo valstybės departamentas sutiko Kudirkos nuteisimą. Tylėjo

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Lietuvių Bendruomenė informuoja amerikiečius

Lietuvos vadavimo darbas yra milžiniškos apimties. Nei pastangų, nei darbo rankų čia niekada nebus per daug. Lietuvių Bendruomenė, bent šiuo metu, išėina su Lietuvos bylos reikalu į amerikiečių mases tik tam tikromis progomis: Vasario 16-sios, birželio įvykių ir dar viena ar kita proga. Būty tikslu ir gera, jei tas darbas būtų vykdomas nuolat.

JAV LB informacijos komisija
Buvusi JAV-bių LB centro valdyba, vadovaujama Br. Nainio, suformavo informacijos komisiją (amerikiečių tarpe žinoma kaip National News Service). Naujoji centro valdyba, vadovaujama V. Volerto, kvietė minėtą komisiją savo darbą tęsti, ir ji sutiko LB centro organam talkinti. Šiuo metu JAV-bių LB informacijos komisiją sudaro: pirm. L. Valiukas ir nariai (redaktoriai) — kun. A. J. Kontautas, T. Gečienė, P. Jasiukonis, kun. J.C. Jutkevičius, R. Kezys ir kun. K. Pugevičius. Siomis dienomis komisija praplečiama, įtraukiant į ją daugiau tos srities

JAV LB informacijos komisija judina Lietuvos bylos reikalą. — Išgauti straipsniai amerikiečių spaudoje. — Beveik visi legislatoriai naudojami LB paruošta medžiaga. — Pilniau įsiskverbta į amerikiečių radiją ir televiziją.

specialistų. Pažymėtina, kad ši komisija turi talkininkų kiekvienoje krašto lietuvių bendruomenėje. Tu talkininkų tinklas nuolat plečiamas.

Komisijos paruošta medžiaga talkininkam

Informacijos komisija Lietuvos laisvinimo reikalui paruošė daug įvairios medžiagos.

Gerokai prieš Vasario 16-sios minėjimus Bendruomenės ir kitų organizacijų darbuotojai bei komisijos talkininkai atskirose vietovėse buvo aprūpinti šia medžiaga: visų legislatorių Washingtono pilnu ir tiksliu sąrašų; visų valstijų gubernatorių pilnu sąrašų ir adresais; visų burmistrų sąrašų ir adresais; laišku pavyzdžiais JAV-bių prezidentui ir valstybės sekretoriui; laišku pavyzdžiais legis-

latorium Washingtono; laišku pavyzdžiais valstijų gubernatoriui ir miestų burmistrui; laišku pavyzdžiais laikraščio „laišku redaktoriui“ skyriam; pavyzdžiais rezoliucijų ar proklamacijų, prašytinų, kad jas priimtų ar paskelbtų valstijų gubernatoriai, miestų burmistrai bei miestų ir apskrčių tarybos; pavyzdžiais rezoliucijų, priimtinių Vasario 16-sios minėjimui.

Be to, visi LB ir kitų organizacijų darbuotojai bei talkininkai galėjo užsisakyti ir mėginti amerikiečių radijo stotim ar programom „įpiršti“ specialiai amerikiečiams paruoštą radijo programą. Tas programą paruošė komisijos nariai — kun. K. Pugevičius ir R. Kezys.

Pačios komisijos darbai

Informacijos komisija JAV-bių LB centro valdybos ar savo vardu kontaktavo šimtus krašto legislatorių Washingtono, parašydama jiems asmeninius laiškus ir kartu pasiūsdama specialiai jiems paruoštus medžiagos Lietuvos bylos reikalą. Ji kontaktavo ir didžiųjų krašto dienraščių bei žurnalų redaktorių, prašydama vedamųjų straipsnių Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės klausimais ir pasiūsdama specialiai paruoštus įvairios medžiagos. Buvo susisiekti ir su žymesniais televizijos bei radijo politinių žinių ar programų pranešėjais bei komentatoriais, juos taip pat aprūpinant gausia ir įvairia medžiaga Lietuvos bylos reikalą.

Komisijos pastangų rezultatai
JAV-bių kongrese — š.m. Vasario 16-sios proga tarė žodžius ar padarė pareiškimus virš 100 legislatorių (senatorių ir kongresmanų). Jų žodžiai ar pareiškimai buvo žymiai turiningesni, konkretesni ir aktualesni, negu kad praityje. Beveik visi tie legislatoriai daugiau ar mažiau panaudojo jiems pasiūstą LB informacijos komisijos

medžiagą. Apie pusę visų kalbėjusių ar padariusių pareiškimus kėlė seną ir garbingą Lietuvos praeitį; apie trečdalis kvietė JAV-bių vyriausybę kelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose ir ją ten tinkamai apginti; 18 legislatorių įtraukė ištisai į Congressional Record garsiąją H. Con. Res. 416; 21 legislatorius akcentavo 1941 metų sukilimą ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą; 8 legislatoriai įtraukė ištisai į Congressional Record LB informacijos komisijos vieną iš pareiškimų (essay) Lietuvos bylos reikalą.

Congressional Record leidinį prenumeruoja universitetų, kolegijų ir viešosios bibliotekos; taip pat jį prenumeruoja krašto politinio ir ekonominio gyvenimo vairuotojai; jį gauna ir seka dešimtys tūkstančių pačių šviesių krašto piliečių. Kitų grupių pastangų šiame leidinyje beveik nematviti.

Amerikiečių spaudoje — eilė savitraščių ir dienraščių Vasario 16 proga išspausdino vedamuosius (editorials), daugiau ar mažiau panaudodami iš LB informacijos komisijos gautą medžiagą. Komisijos talkininkai parašė laiškus Lietuvos bylos reikalą savitraščių ar dienraščių „laišku redaktoriui“ skyriam, panaudodami gautus iš komisijos laišku pavyzdžius, ir dauguma tų laišku buvo išspausdinti. Informacijos komisijos pastangomis buvo išspausdintas vedamasis straipsnis įtakingame ir milijonus amerikiečių pasiekiančiame politinių bei ekonominių žinių žurnale — U. S. News and World Report. Tą straipsnį parašė to žurnalo redaktorius David Lawrence. Kitas didelis laimėjimas — tai gavimas straipsnio Lietuvos bylos reikalą iš amerikiečių laikraštiniųko dr. Russell Kirk. Jo straipsniai (columns) dedami šimtuose amerikiečių dienraščių, ir tas jo straipsnis pasiekė dešimtis milijonų amerikiečių.

Amerikiečių televizijoje ir radijo programose — kai kur pavyko „įpiršti“ radijo stotim ar programom informacijos komisijos narių (kun. K. Pugevičiaus ir R. Kezio) paruoštas specialias radijo programas. Eilė amerikiečių televizijos ir radijo komentatorių naudojo iš informacijos komisijos gautą specialiai jiems paruoštą medžiagą. Ne vienu atveju tie pranešėjai ar komentatoriai beveik ištisai perskaitė gautus trumpus pareiškimus iš informacijos komisijos.

Užpildomos spragos

Lietuvių Bendruomenė visada skyrė daug dėmesio informaciniam darbiui amerikiečių tarpe. Dedamos pastangos jį plėsti, nesitenkinant tik atitinkamomis progomis. Tačiau finansinis pajėgumas verčia tą darbą riboti.

Noro ir sugebančių žmonių bendruomenininkų tarpe tikrai netrūksta. Ir ši karta, gėrintis rezultatais, tenka dėkoti informacijos komisijai, kurios dėka bent iš dalies užpildytos spragos kitataučių informacijoje Lietuvos bylos reikalą.

T.M.G.

LIETUVIS IŠRINKTAS
RESPUBLIKONŲ TAUTYBIŲ
TARYBOS VYKDOMOJU
SEKRETORIU

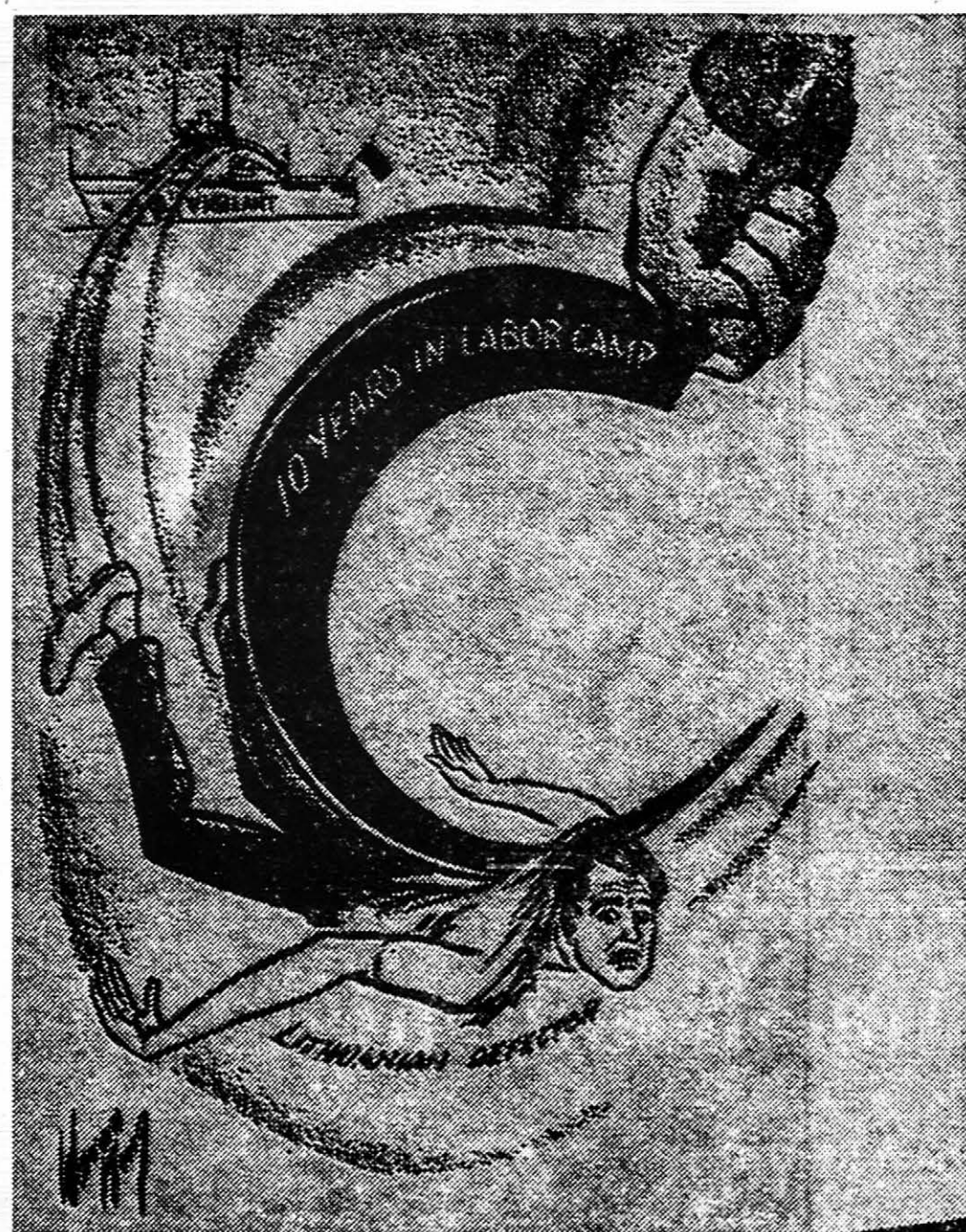
Gegužės 21-23 Washingtono vyko suvažiavimas, kuriame dalyvavo 300 respublikonų tautybių atstovų iš 25 valstijų. Jie atstovavo 30 tautų. Lietuvių atstovų buvo apie 10. Gegužės 22 vyko audringi balsavimai.

Si organizacija (National Republican Heritage Group — Nationality Council) savo vykdomoju sekretorium nominavo ir išrinko prof. dr. Joną Genį. Tai didelis lietuvių laimėjimas, nes dr. J. Genio pozicija pasitarnaus jų reikalams.

Greitu laiku naujai išrinktoji valdyba lankysis pas prezidentą Nixoną.

Dr. Jonas Genys yra biologijos profesorius Marylando universitete. Aktyviai reikišias Washingtono įvairių tautybių grupėse. Šiuo metu jis yra Altos igaliotinis Washingtono.

— Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės seimas šiomet bus Marianapolyje, Thompson, Conn., rugpjūčio 25-26.

New Yorke leidžiamas Daily News, gegužės 23, penktadienį, išdėjo tokį piešinį prie vedamojo, kada buvo paskelbtas Simo Kudirkos nuteisimas.

PRANAS MUNDEIKIS

NIKODEMAS

Anuo metu Jeruzalėje tarp fariziejų ir sadukiejų vis labiau kilo vardas vieno labai mokyto farizejaus.

Iš pažiūros Nikodemas galėjo atrodyti keistokas, nes jo išvaizda galėjo nepažįstama klaidinti. Jei tuo laiku būtų gyvenęs dailininkas Domenicus Teotolopoulos, jis būtų samdęs Nikodemą už modelį...

Liemuo jo buvo kaip liemuo, bet kojos — ilgiausios. O tų kojų pėdos sudžiūvusios ir kaulėtos; ypač blauzdavo ir ie tenos, kurios styrodavo iš po nukarusio apsiausto kaip dvi obelinės lazdos. Nikodemą ramos taip pat buvo ilgos, o jų plauštakos — sunkios ir apvalios, kaip du dideli blynai, prikabinoti prie šakalių. Prie tų sunkių mėsingų delnų lyg pripildyti tįsojo ilgi ir kaulėti pirštai su paplojimais jų galuose.

Nepažįstamas visada pasakyty: jis muzikantas! Fleitistas! Jis vagis! — kitas galėtų pamanyti.

Bet...

Nikodemui vagystė ar muzika mažiau rūpėjo. Jis nuolat vaikščiojo, laikydamas knygą po pažastimi arba tuose dideliuose delnuose. Ne tik vaikščiojo, bet ir skaitė. Jo didelės rudos akys blizgėjo ir niekada neatrodė pavargusios, nors visai nesiderino su mažute nosimi. Sarto arklio karčių panašumo iki pilvo nutįsusi barzda dar labiau mažino tą jo mažutę nosį ir nedidelį apskritą veidą.

Tiksliau nusakyti jo lūpas būtų beveik neįmanoma, nes jos buvo visai uždengtios ilgos barzdos ir žemyn nulėpusių ilgiausių ūsų. Bet tiek, kiek matėsi, jos buvo tamsiai raudonos ir sultingos. Kalboje Nikodemą visada būdavo korektiškas ir mandagus. Net su esenais, kurie sadukiejų ir fariziejų buvo senai nustumti ir buvo patekę į beturčių luomą. (Taigi, gal kaip tik dėl to esenai ir rūpinasi daugiau įstatymo dvasia negu raide?).

Nikodemą, kaip fariziejus, tos raidės laikėsi labai tiksliai: mokojo mokesčius visada laiku (bažnyčiai ir sinedrijonui), jis skrupulingai laikėsi visų nustatytų pasninkų ir švenčių. Taip pat visi matydavo, kad jis galis iš jų atimti turtą.

— Va, kad ir dabar! Ar reikia didesnės žmonių erzimo? Dar šiandien, subotas dieną, pagyde akla gimusi, kurio niekas nebando, nei negalvojo gydyti. O ir dar! Tik įsivaizduokite!... Save Dievo sūnumi vadina.

— Anksčiau mūsų žmonės tokius akmenimis užmušdavo! — Taip! Užmušdavo! — Užmušdavo!! Rėkė, už sinedrijonas, susilėkęs pas Ananiją, Kaifo uošvį, kuris tuo metu buvo vyriausiuoju kunigu.

— Jis velnio apstėstas! — Jis Belzebubo vaikas! — Aišku! Kaip jis darytų šitokius darbus, kurių nė mūsų tėvai negalėjo padaryti! — Ir dar subatoje! — Taip, taip!... Jis su šėtonu iš vieno! Ar galėtų drįsti vaikščiojantis žmogus save dievu vadinti?

— Taigi, jisai sako, kad jo tėvo (ateit — Dievo) akyse visos tautos vienodos. — Jisai sako, kad jo tėvas danguje (suprask — Dievas) jį siuntė... — Įsivaizduokite — šitoksai skarmalus Dievo Sūnus...

— Cha, cha, cha, cha! — Jis piktžodžiauja Dievui! — Jis eina prieš tautą... — Mūsų tėvai tokį akmenimis užmušdavo.

— Kaipgi! — Užmušdavo! — Kaipgi! — Užmušdavo!

Kaip juoda smala virė sinedrijonas; net paspragsėdamas.

Kaifas (vyriausias kunigas ir Ananijo žentas) ir ši susibėgusi sinedrijonų kažkodėl neatsvyko. Žmogus jis buvo gana aiškios vizijos ir pakankamai klatingas. Niekas tikrai nežinojo, nei kada, nei koks bus jo sprendimas. O tas sprendimas būdavo (ta prasme) greitas, tikslus ir neapakeičiamas. Todėl...

Galimas dalykas, kad ir tu klausimu jis jau turėjo savo sprendimą. Iš prigimties jis buvo žmogus sau gana patogus, nematė reikalo tokiomis sinedrijono ekstra susibėgimais savęs varginti.

Būdamas visada patenkintas savimi, jis buvo smarkiai nutukęs. Žiūrint jo žemo ūgio, gal jis jau buvo per storas. Bet...

Tuose taukuose iš po tankių juodų antakių ir dar tankesnės tamsiai juodos barzdos žibėjo velniškai gudrios akys. Tos akys žiūrėdavo kiaurai. Nesvarbu — teisingai ar neteisingai.

— Cha, cha, cha, cha! — Jis piktžodžiauja Dievui! — Jis eina prieš tautą... — Mūsų tėvai tokį akmenimis užmušdavo.

— Kaipgi! — Užmušdavo! — Kaipgi! — Užmušdavo!

Kaip juoda smala virė sinedrijonas; net paspragsėdamas.

Kaifas (vyriausias kunigas ir Ananijo žentas) ir ši susibėgusi sinedrijonų kažkodėl neatsvyko. Žmogus jis buvo gana aiškios vizijos ir pakankamai klatingas. Niekas tikrai nežinojo, nei kada, nei koks bus jo sprendimas. O tas sprendimas būdavo (ta prasme) greitas, tikslus ir neapakeičiamas. Todėl...

Galimas dalykas, kad ir tu klausimu jis jau turėjo savo sprendimą. Iš prigimties jis buvo žmogus sau gana patogus, nematė reikalo tokiomis sinedrijono ekstra susibėgimais savęs varginti.

Būdamas visada patenkintas savimi, jis buvo smarkiai nutukęs. Žiūrint jo žemo ūgio, gal jis jau buvo per storas. Bet...

Tuose taukuose iš po tankių juodų antakių ir dar tankesnės tamsiai juodos barzdos žibėjo velniškai gudrios akys. Tos akys žiūrėdavo kiaurai. Nesvarbu — teisingai ar neteisingai.

Nikodemą niekam nematant išlanko iš susirinkimo ir, dangstydamiis tvoromis ir partvorais, nuskubėjo kone bėgdamas pas Kaifą.

Kaifas sėdėjo kieme rožių altanoje ir žiūrėjo seną pergamentą. Saulė buvo netoli laidos, bet dar maloniai šildė: ypač ten, kur vėjas nepūtė.

— Jie nori jį užmušti! — dūsdamas įpuolė Nikodemą.

— Jie nori užmušti?... Ka? Kas tie jie, ir kas tas jis?... — Na, tą... Žinai!... — Kalbėk aiškiau! Vardą, pavardę sakyk.

— Na... tą iš Nazareto!

— Kur iš Nazareto? Iš Nazareto daug žmonių gali būti.

— Na, tą... Jėzų! Ar kaip ten jie vadina.

— Tą dailidės sūnų?

— Aha!

— O kas tie jie? Graikai, romėnai? Jo paties suvedžioti žmonės?

— Ne! Mūsų! Beveik visas sinedrijonas jau susibėgęs pas Ananiją.

— Kas Ananijui liepė sinedrijoną šaukti?!

— Niekas nešaukė, patys susibėgo.

— Na, ir ko?

— O, Kaife! jau visa Jeruzalė ant kojų, o tamsta, pats vyriausias kunigas, kaip niekur nieko...

— Ko tai Jeruzalė buvo sukilusi?

— Ak, jūs viską žinote. Kaitant išlanko iš susirinkimo ir, dangstydamiis tvoromis ir partvorais, nuskubėjo kone bėgdamas pas Kaifą.

Kaifas sėdėjo kieme rožių altanoje ir žiūrėjo seną pergamentą. Saulė buvo netoli laidos, bet dar maloniai šildė: ypač ten, kur vėjas nepūtė.

— Jie nori jį užmušti! — dūsdamas įpuolė Nikodemą.

— Jie nori užmušti?... Ka? Kas tie jie, ir kas tas jis?... — Na, tą... Žinai!... — Kalbėk aiškiau! Vardą, pavardę sakyk.

— Na... tą iš Nazareto!

— Kur iš Nazareto? Iš Nazareto daug žmonių gali būti.

— Na, tą... Jėzų! Ar kaip ten jie vadina.

— Tą dailidės sūnų?

— Aha!

— O kas tie jie? Graikai, romėnai? Jo paties suvedžioti žmonės?

— Ne! Mūsų! Beveik visas sinedrijonas jau susibėgęs pas Ananiją.

— Kas Ananijui liepė sinedrijoną šaukti?!

— Niekas nešaukė, patys susibėgo.

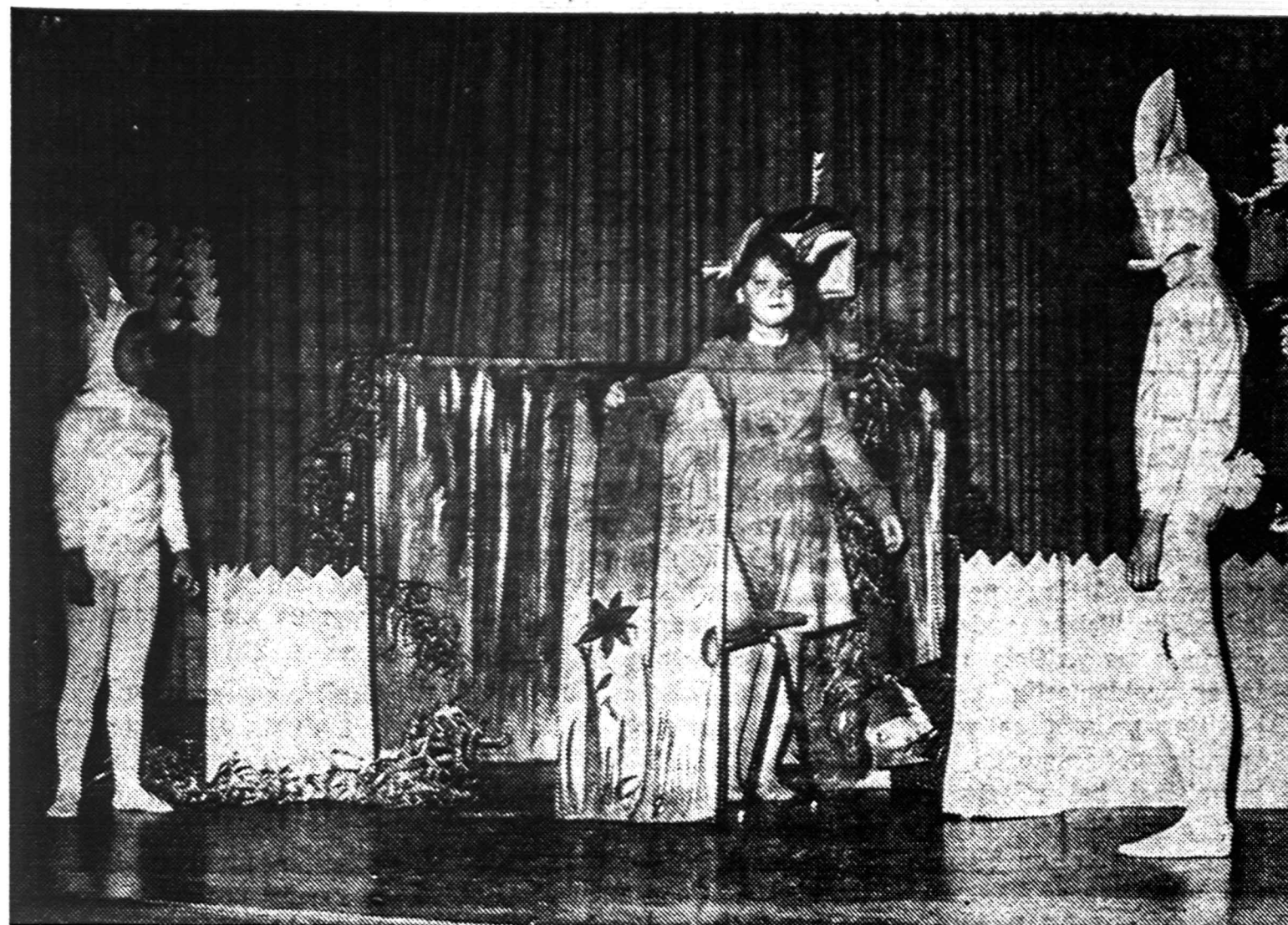
— Na, ir ko?

— O, Kaife! jau visa Jeruzalė ant kojų, o tamsta, pats vyriausias kunigas, kaip niekur nieko...

— Ko tai Jeruzalė buvo sukilusi?

— Ak, jūs viską žinote. Kaitant išlanko iš susirinkimo ir, dangstydamiis tvoromis ir partvorais, nuskubėjo kone bėgdamas pas Kaifą.

Lituanistinių mokyklų šventėje gegužės 15 New Yorke vaidina Worcesterio mokyklos mokiniai.

Nuotr. Darbininko

Jaunieji prisistato scenoje

Iš mokyklų sąskrydžio New Yorke (2)

Gegužės 15 New Yorke įvyko lituanistinių mokyklų šventė, kurioje dalyvavo septynios mokyklos. Pirmą buvo drauge bendros pamokos, gi mokytojai ir tėvai turėjo savo konferenciją, kur dr. V. Vygantas skaitė paskaitą apie mokyklos rūpesčius. Diskusijom vadovavo dr. Elona Vaišnienė.

Kai didžioji šeima pietauja

Po pamokų visi suėjo pietauti į apatinę salę, kuri vadina ma kafeterija. Buvo patiesti stalai su visais nurodymais, kas turi prie jų valgyti.

Kafeterijos bare triūsė, visa eilė žmonių, išduodami pietus. Čia dirbo G. Ambrozaitienė, G. Bobelienė, G. Janušienė, A. Katinienė, N. Naronienė, I. Reventienė, N. Zukauskienė ir A. Ošlapas. Tai mokyklų lankančių vaikų tėvai. Jie ne iš tėvų komiteto, bet mokyklos mokytojų surasti ir pakviesti. Pietūs buvo paduoti visai amerikoniškai — labai greitai. Buvo viščiukas, ledai, pyragaičiai, sodės, kava.

Sioj didelę šeimą visi jautėsi jaukiai. Stalai užė, juokėsi, jaunieji net ir lakstė aplink. Tokioj didelėj bendruomenėj visi pasijunta priklausančiais lietuviškai šeimai. Čia tėvai, vyresnieji, svečiai. Visi kartu valgo ir pasidalija lietuvišku rūpesčiu ar džiaugsmu.

Pradedama programa

Pietų metu salėje ir scenoje vyko pasirengimai programai. Scena papuosta lietuviška vytim, knygų ir gėlių stilizuotais simboliais, prinešta pavasario gėlių ant rampos, sudėta ant stalo prie scenos. Tai tikra lietuviška pavasario šventė!

Salėn susirinko apie 250 mokinių ir gera šimtinė tėvų, svečių. Pradžioje visus pasveikino Maironio mokyklos vedėja, šeimininkė Elvyra Ošlapienė. Toliau visai programai vadovavo Maironio mokyklos mokinė Danutė Norvilaitė.

Pirmieji pasirodė Philadelphia mokiniai. V ir VI skyriaus mokiniai skaitė rašinėlius apie lietuvių chartą. Įvadą padarė tos mokyklos vedėja Rėda Ardienė.

Toliau visus apjungė bendra daina. Akordeonu pradėjo Maironio mokyklos mokytojas Romualdas Kisielius. Jis per visą programą vadovavo bendrom dainom. Pirmoji daina ir buvo Tėviškėlė, tokia paprastutė, svajinga, privertusi visus susimastyti, susikaupti.

Dainuoti sekėsi. Visiems buvo išdalinta literatūra. Viena me lape buvo surašyta visos dainos. O jaunieji skaitė moka. Tas dainas buvo anksčiau išdainavę, tad dabar praėjo gana sklandžiai.

Dainai pasibaigus, scenoje pasirodė Maironio mokyklos

mažieji. I skyriaus mokiniai i-scenavzo "Daržovių gegužinę". Talkino III ir IV skyriaus mokiniai. Vaidinimėli paruošė mokytoja Elena Ruzgienė.

Prie mikrofono atsistojo mažą Ritonė Ivaškaitė iš New Haveno mokyklos VI skyriaus. Ji paskaitė savo parašytą pasaką — Kvailukas Taškiukas. Čia vėl buvo bendra daina — Tėvynė.

Dainavimo metu scenon susirinko visas būrys Maironio mokyklos mokinių. Čia buvo II, V ir VI skyriaus mokiniai. Antrasis skyrius pašoko žiogelius, penktasis — kalveli, gi šeštasis talkinant kitom klasėm, kubilą. Šokių parengė mokytojos Birutė Radzivanienė ir Aušra Vaituzienė.

Fleita iš Washingtono

Pasirodė pirmieji iš Washingtono. Kristijono Donelaičio mokyklos mokinė Nida Bačkaitytė fleita pagrojo Gimnazistų maršą.

Prie mikrofono sustojo bent keli mokiniai su savo ra-

šiniiais. Tai buvo Maironio mokykla. Jų rašiniai buvo skirti Motinos dienai. Rašiniai buvo atrinkti patys geriausi. Pirmoji skaitė Eglė Sukytė iš VIII skyriaus, iš vidurinių skyrių, iš IV — Audronė Alinskaitė ir iš jaunųjų grupės, iš III skyriaus — Arūnas Gudaitis.

Skaitymą pakeitė visų bendra daina — Ant kalno mūrai. Toliau Washingtono mokyklos Daiva Penkiūnaitė deklamavo Armino "Keleiviai ir šūnės", ją palydėjo gana moderni įscenizacija. Maironio mokyklos V skyriaus mokinys Vaidas Blažaitis pagrojo akordeonu tris dalykėlius.

Čia įsiterpė dvi bendros dainos — Augo sode klevėlis ir Plaukia Nemunėlis.

Pasirodo Worcesterio mokykla

Pasirodo Worcesterio mokyklos mokiniai. Gaja Vališkytė, IV skyriaus mokinė, skaitė rašinėli — "Buvau Lietuvoje". Penktos mergaitės padainavo dvi dainas — Linksmumas eina per girias. Tarp

purienų. Rūta Pauliukonytė deklamavo Stasės Prapuolienytės "Laukų daina".

Čia buvo pristatytas svečias rašytojas Paulius Jurkus. Jis paskaitė vaikams skirtą poemą — Kiškis Piškis Vilniuje.

Scenoje vėl pasirodė Worcesterio mokyklos mokiniai ir suvaidino "Strakaliuką ir Makaliuką". Paruošė p. Valiūskienė. Vaidino: Teresė Miliauskaitė, Rūta Pauliukonytė, Liucija Savickaitė, Tomas Savickas, Gaja Vališkytė, Laima Pauliukonytė.

Pabaigai pasirodė Maironio mokyklos I skyriaus mokiniai ir, padedami svečių, padeklamavo "Kas auga ir miške".

Pasidžiaugė švente

Programa ėjo be pertraukos. Ją stebėjo rytų apygardos lietuviškų mokyklų inspektorius A. Masionis. Jis buvo pakviestas tirti žodį. Pasidžiaugė visa švente, mokiniais, jų darbštumu ir lietuviškumu ir palinkėjo, kad tai būtų tik pradžia lietuviškos mokyklos draugystei.

Jau buvo penktos popiet, kai baigėsi programa. Visi skubėjo namų. Kitiem tie namai buvo toli, reikėjo net Worcesterio, Washingtoną, Philadelphia siekti.

Šiai mokyklos šventei Maironio mokykla buvo išleidusi programėlę, spausdintą spaustuveje. Viršelyje — du mokyklos vaizdai su mokiniais, viduje dalyvaujančių mokyklų sąrašas ir šventės programa. Paskutiniame puslapyje — jauno Maironio fotografija ir eilėrašio "Lietuva brangi" faksimilė. Leidinėlis pasilik kaip suvenyras mokiniams.

Suglaudžiant reikia sveikinti Maironio mokyklos mokytojų sumanymą ir pasiryžimą tokią mokyklų šventę surengti. Mokiniams tai buvo nauja, tai davė progos pasirengti specialiom programom. Davė progos mokiniams pasirodyti lietuviškoje scenoje. Tai yra konkretus mokinių atvedimas į lietuvišką bendruomenę. Padėka priklauso ir tėvams, kurie atvežė savo vaikus. Tik jų didelių ir labai didelių trisų laikosi tokios lietuviškos mokyklos! (p.j.)

ČIURLIONIO ANSAMBLIS PILNOJE AUKŠTUMOJE

CLEVELAND, OHIO

Gegužės 22 vakarą įvykęs naujosios parapijos erdvioje salėje Čiurlionio ansamblio koncertas praėjo pakiliai. Gausiai susirinkusiem dar kartą primindamas anas tremties dienas, kada čiurlioniečiai savo skambancia daina ir tautininkų šokiais tėvynės pasiilgusius tremtinius guodė ir ramino; kada su lietuviška daina šauiniai garsindami prarastos tėvynės dainos meną ir ištiktą krašto tragediją, kaip lietuvių reprezentacinis vienetas, visur buvo laukiamas: ir anų dienų okupacinės kariuomenės stovyklų salėse ir tremtinių barakuose.

Ir šiandien Čiurlionio ansamblis nėra praradęs savo senųjų dienų tradicijų ir todėl yra vertas visų paramos ir patikėjimo išvykai į Venezuelos ir Kolumbijos kraštus. Ir tai

slėniai, upės ir ežerai. Upės vingiuoja gyvatės vingiais ir dažytos juoda spalva, ežerai žydri, tuo tarpu visas reljefas dažytas tamsiai ruda spalva. J. Baublio kūrinių kampe lyje, be to, buvo išstatytos jo atkurtos archeologinės iškastos: lietuviški durtuvai, kardai, kirvukai, sagtyos, apyrankės ir kitokios puošmenos. Nors tie drožiniai buvo visi iš medžio, bet žiūrovams jie atrodė auksiniai, sidabriniai, plieniniai ir t. t.

Ringailė Zotovienė šioje parodoje viešai pasireiškė meno srityje tik pirmą kartą, bet pasireiškė kaip aukšto lygio menininkė. Atrodo, kad menininkė talentą ji paveldėjo iš savo dėdės žymaus dailininko Vyta. K. Jono. Jos grafika ir portretas turi profesinės dailininkės žymų. Išstatytieji paveikslai traukė žiūrovų dėmesį.

Irena Cerniauskaitė — modernio meno atstovė. Amerikoje bakalauro laipsniu baigusi universitetą, meno skyrių. Jos kūrinių — įdomūs, įvairūs, bet daugiausia prie jų stovinčių jaunesnio amžiaus žiūrovai. Tai gabi ir progresuojanti menininkė.

Albinas Grigaitis — tik savo pomėgiui iki šiol aliejumi tapęs dailininkas. Jis kol kas nepretenduoja į profesinius dailininkus. Kuklus. Bet jo peizažai, realistinio stiliaus vaizdai pagavo žiūrovų dėmesį. Iš penkių gamtovaizdžių dviejų nebeapsivertė namo. Tai jau pasisekimas!

Juczas Jasiūnas — baigęs meno mokyklą Kaune, Lietuvoje. Buvo dailininkas, tapytojas. Bet šiuo metu persiorientavo ir audžia gražius, vingurus, spalvingus lietuviško rašto audinius. Audžia įvairias juostas, stalam dengti takelius, staltieses, taip pat medžiagas lietuviškom lėm puosti pagal tautinių drabužių stilių ir charakterį.

Jonas Kavaliauskas — jau

mes vyras, berods, jau baigęs Amerikoje aukštąją mokyklą bakalauro laipsniu. Jo puikiais ir vertingais moderniojo meno darbais labiau domėjosi jaunieji lankytojai.

Antanina Jonynienė, berods, jokių meno mokslų nėra baigusi. Bet jos keramikos — mozaikos spalvingais darbais su lietuvišku raštu, tur būt, gėrėjosi visi lankytojai. Maža ką iš savo išstatytų eksponatų jai beteko namo parsivežti. Jos vazos, lėkštės ir staltiesės buvo dėmesio centre. Jos vardas ir kūrinių darbai jau kelintą metą kelia lietuviškos visuomenės susidomėjimą. Daugis vyksta į jos namus ir užsisako sau tai, apie ką ilgai galvojo.

Kunigunda Kodatienė laikytina išėjusia iš mėgėjų dailininkų eilų, bet... ji vis dar ieškanti kelių skrajoja tarp realistinės ir abstraktinės kūrybos. Jos paveikslai, kai kurių žinovų tvirtinimu, yra vertingi, patrauklūs ir įdomūs. Yra surašiusi net tris savo tapybos darbų parodas.

Sofijos Petravičienės keramikos darbai nepasirėmė rašto įdomumu bei kokiomis akį viliojančiomis lietuviškomis puošmenomis. Buvo išstatyti apie 40 keramikos darbų. Tai jau prityrusi keramikė. Pasižymi formų įvairumu ir darbų gausumu.

Pranas Zaranka šįkart visus lankytojus nustebino savo nauju talentu — tapybos kūriniams. Mes, detroitiečiai, jį pažįstame kaip gerą, mokslus baigusį tenorą, solistą; pažįstame kaip stropų lituanistinės mokyklos vedėją — mokytoją; gabų vaikų vaidybos paruošėją, vaikų choro vedėją; gabų plunksnos valdytoją ir ilgametį Darbininko laikraščio bendradarbį. Bet niekas niekad nekabėjo apie jo tapybinį talentą... Jo peizažai buvo dėmesio centre. Iš savo išstatytų tapybų (aliejus)

(nukelta į 6 psl.)

ra ir žmoną, o priedo dar dukterį ar sūnų. Pasigėrėtina šeima tai H. Bankaicio šeima, visų jų penki: Aldona ir Henrikas — tėvai ir trys jų prieauglio: Danutė, Raimundas ir Vytautas (puikūs kanklininkai). Ir jie visi penki yra pasirengę išvykoti į P. Amerikos kraštus, pačius mažiausius palikdami artimųjų global. Inž. Henrikas Bankaitis yra ne tik veiklus Čiurlionio ansamblio narys, bet jis yra ir Ohio liet. inž. dr. jos pirmininkas.

Pirmoje koncerto dalyje dainai ir pakiliai praskamba keturios mišraus choro padainuotos lietuvių liaudies dainos, harm. dirigento A. Mikulskio: Mes padainuosim, Anksti rytą atsikėlus (solo Irena Grigaliūnaitė), Lopsinė ir Piemenėlių raliavimas (sol. I. Grigaliūnaitė), M. K. Čiurlionio — Anoj pusėj Nemuno, St. Simkaus — Oželis ir J. Zilevičiaus — Anoj pusėj ežero.

Vyrų choras padainuoja lietuvių liaudies dainas: Augo kieme klevėlis — J. Karoso; A. Mikulskio — Lopsinė, Oi, kad išauktų (sol. Vl. Plečkaitis) ir J. Bendoriaus — Noriu miego.

Antroje koncerto dalyje pasirodo moterų choras su kanklių orkestru. Padainuoja: lietuvių liaudies dainas — harm. A. Mikulskio: Audžiau, audžiau Kur lygios, lygios lankos ir Augo, augo lazdynėlis (sol. I. Grigaliūnaitė).

Labai sklandžiai keičiantis scenoje koncerto dalyviams, pasirodo gražūs šokėjai, kurie palydimi kanklių ir mišraus choro, pašoka: subatėlė, malūną ir kalveli. Šioji programos dalis susilaukia entuziastingiausio pritarimo, nes tai buvo pati spalvingiausia ir dinamiškiausia programos dalis.

Pabaigai pakiliai praskamba mišraus choro, kanklininkų ir liaudies pučiamųjų instrumentų orkestrui dalyvaujant, dainos: J. Naujaliao — Lietuva brangi ir penkos A. Mikulskio harm. dainos: Skamba, skamba, Aš nueičiau į Klaipėdužią (solo I. Grigaliūnaitė ir Algis Gylis), Pasėjau lineli, Nuvažiav' tėvelis ir Papartėlis.

Komp. Alfonsas Mikulskis savo tikslu mostu ir grakščiais išėjimais vadovavo visiem koncerto vienetais: choram, kanklininkėm ir liet. liaudies pučiamiesiems instrumentams. Koncertas užtruko dvi valandas, bet neatrodo, kad jis būtų prailgęs, nes po koncerto teko girdėti puikių atsiliepimų ir kad čiurlioniečiai yra rimtai ir nuodėdžiai pasirengę didžiai išvykai į Venezuelos ir Kolumbijos kraštus.

Koncerto pertraukos metu tik ką atvykęs iš Venezuelos inž. V. Venclovas, karštai sveikindamas čiurlioniečius ir jų rėmėjus, pranešė, kad Čiurlionio ansamblis yra su pasiilgimu laukiamas Venezuelos lietuvių ir jų draugų.

A. Sb.

DEVYNIOLIKOS MENININKŲ PARODA DETROITE

V. MINGELA

leliais, dubeniais, lėkštemis, puodeliais, kopyltstulpiais, tautodailės kūriniams, mažomis skulptūromis, audybos dalykais, tautinėmis juostomis, tautinių drabužių medžiagomis, daugiausia skirtomis lietuviškom lėm puosti.

Parodoje dalyvavo šie menininkai:

Vanda Balynienė (tapyba), Jurgis Baublys (medžio darbai), Jonė Beržanskytė (keramika ir mozaika), Alė Butkūnienė (tapyba), Irena Cerniauskaitė — Christou (grafika, tapyba, keramika), Albinas Grigaitis (tapyba), Juozas Jasiūnas (juostos, tautinių drabužių audiniai), Danguolė Jurgutienė (tapyba), Antanina Jonynienė (keramika-mozaika), Jonas Kavaliauskas (modernioji tapyba), Kunigunda Kodatienė (tapyba), Viktoras Perminas (medžio mozaika, lipdyba), Aldona Petrauskaitė (tapyba, grafika), Sofija Petravičienė (keramika), Aleksandras Stauskas (portretų, figūrinių anglių, pieštuko paįsya), Elenora Rastienė (mezginiai — pagalvėlės), Irena Vizgirdaitė (tapyba), Pranas Zaranka (tapyba) Ringailė Zotovienė (tapyba).

Menininkų tarpe buvo stiprių pasirinkto meno atstovų. Buvo ir silpnėsios. Vieni iš jaunesniųjų buvo baigę amerikines meno mokyklas net su bakalauro laipsniu, kiti — tik iš gimnazijos beišeina. Iš vyresniųjų tarpo buvo Amerikoje lankusių ar baigusių kokių

meno kursų (pvz. keramikos, mozaikos). Tačiau dauguma parodos dalyvių meno mokyklų nebuvo lankę. Dauguma dailininkų savo kūriniams naudojo aliejų, mažesnis jų skaičius — akvarelę. Jaunieji ypatingai naudojosi akrilikos dažais.

Čia paminėtini išskirtinai geri, savo turiniu įdomūs menininkai.

Vanda Balynienė jau seniai sėkmingai reiškiasi Detroite savo peizažais, gamtovaizdžiais. Ir ši sykį jos išstatyti (aliejuimi tapyti) paveikslai buvo įdomūs, su dominuojančia tamsia spalva ir modernizmo atspalviu. Buvo pastebima, kad jos kūryba traukė žiūrovų dėmesį.

Jurgis Baublys, iš profesijos agronomas, visuomenės veikėjas, LSST c.v. I-sis sekretorius, kartu yra žymus kultūrininkas ir menininkas, sugebąs savo kūrybinį gyvybingumą įkvėpti skaptuojamam medžiui. Detrito Lietuvių Namus puošia jo daryti įvairių Lietuvos miestų herbai — spalvota mozaika. Mane ypatingai sudomino jo sukurta vaza, pasipuosusi lietuviško spalvingo ir vingurino rašto grožiu. Jo medžio darbam atstovavo kopyltstulpiai, lietuviška sodyba su klėtele, Kauno kultūros (Vytauto Didžiojo) muziejaus modelis. Ypač įdomus ir vertingas — Lietuvos reljefinis žemėlapis, apskaičiuotas 1:132.000 masteliu. Šiame kropsčiame kūrybiniame darbe gipsu ar kuria kita medžiaga, panaudojant lipdybą, pavaizduoti visi tereno skirtingumai. Tiksliai nužymėti kalnai ir

Sofijos Petravičienės keramikos darbai. Ji yra sukurusi nemažą vazų, puodų, asocijų, dubenių, turi savo nusi-stovėjusių stilių ir pasižymi formų įvairumu. Nuotr. K. Sragausko

ŽINIOS IŠ NASHUA, N.H.

Vyskupijos labdaros vajui, vykstančiam gegužės mėn. New Hampshire katalikai paprastai kasmet sumeta po pusę milijono ar daugiau dolerių. Šv. Kazimiero parapijiečiai 1968 sudėjo 961 dol., 1969 — 973, o 1970 — 813. Šv. Stanislovo lenkų parapijiečiai (kurių tarpe apskaičiuota 1968 sudėjo 1,219 dol., 1969 — 1,392, o 1970 — 1,312. Lietuvių parapijoje 1970 nuo šeimos vidutiniškai sudėta po 2.90 dol., lenkų — po 3.69. Airių Šv. Patriko parapijoje nuo šeimos vidutiniškai sudėta po 8 dol., prancūzų St. Louis de Gonzague — po 3.72 dol. Airiai prikašioja, kad „tautinės“ parapijos labiau rūpinasi savo reikais ir pilnai neprisideda prie vyskupijos reikalų.

Antanas Šidlauskas buvo nemaloniai nustebintas, kai, besirušdamas deginti kieme šiukšles, pastebėjo, kad iš vienos dėžės kyšo tartum lėlės kojos; bet iš tikrųjų tai buvo ką tik gimusio (gal negyvo) berniuko kūnelis. Paaukta policija dar nesurado, kieno tai kūdikis ir kokių būdu atsidūrė Šidlausko kieme.

LIETUVIŲ VEIKĖJŲ PASITARIMAS VOKIETIJOJE

Vliko atstovas Baltų Taryboje Vokietijoje dr. Petras Karvelis ir Eltos biuletenio vokiečių k. redaktorius V. Banaitis gegužės 15 sukvietė pasitarti Vasario 16 gimnazijoje Romuvoje, Huettenfelde, Lietuvos reikalais Vokietijos lietuvių visuomenės veikėjus. Pasitarime pranešimą padarė Strasburge vykusiuose Europos Tarybos patariamojo seimo posėdžiuose dalyvavęs, iš JAV atvykęs Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas.

I pasitarimą, šalia Liet. Bendruomenės Vokietijoje ir Vasario 16 Gimnazijos vadovybės, pakviesti dar šie Vokietijoje gyvenę lietuviai veikėjai: Europos lietuvių vyskupas A. Deksnys, Liet. Sielovados direktorius prel. J. Aviža, J. Glemža, dr. J. Grinius, J. Norkaitis, dr. J. Norkaitis, Stp. Vyktintas ir iš Šveicarijos — dr. A. Gerutis. (Elta)

Oblate Tėvų rekolekcijų namuose Hudsono įvyko vyskupo ir jo patarėjų susitikimas su Nashua dekanato parapijų atstovais, kurių atvyko apie 170. Iš 22 dekanato parapijų atstovus prisitūpė 17. Šv. Kazimiero parapijai vyskupo posėdyje su kunigais atstovavo klebonas kun. J. Bucevičius, o posėdyje su pasauliečiais — Vyt. Širvydas. Susirinkusieji svarstymam pasiskirstė į tris grupes, pagal temas. Prel. Paradis vadovavo grupei, svarstančiai katalikišką pasauliečių ir dvasiškių tolimesnį auklėjimą ir katalikiškų mokyklų klausimą. Prel. Kenney vadovaujama grupė svarstė katalikų bendruomenės santykių su vietos visuomene ir labdaros įstaigomis. Lietuvių kilmės prel. Olkovičius (iš Manchesterio) apžvelgė vyskupijos finansus ir administraciją. Prieš dešimt metų, dabartiniam vyskupui Primeau perėmus įstaigą, vyskupijos raštinėje tebirbo trys žmonės ir nebuvo pastovių pajamų. Naujas vyskupas nusprendė apkrauti visas parapijas trijų nušimčių mokesčiu nuo rinkliavų bažnyčioje, suolų nuomos, taip pat nuo parapijų parengimų pelno. Tokiu būdu per dešimt metų sutelkta milijonas ir 300 tūkstančių. Pastatyta nauja raštinė. Jon sutelkta visa administracija. Samdoma 55 tarnautojai. Per metus administracijai vidutiniškai išleidžiama po 130,000 dol., bet pasirodė, kad negana, todėl pernai mokeskis pakeltas nuo trijų iki šešių nušimčių. Šv. Kazimiero parapija sausio mėn. sumokėjo 534 dol., o liepos 1 turės mokėti 584 dol. Vyskupas padėjo parapijų komitetų atstovams už gausų atsilankymą ir nuosirdų klausimų sprendimą.

Antanas Degulis išrinktas Moose draugijos skyriaus valdybon.

Ričardas, Patricija ir Mykolas Patinskas surengė savo tėveliam Mykolui ir Idai 24 metų suutuoktųjų minėjimą (88 restorane). Svečių atvyko iš Virginijos, Connecticut ir Haverhill, Mass. Patinskas yra policijos leitenantas, pasižymėjęs šaudymo rungtynėse. Turi brangų įvairių šautuvų rinkinį.

Šv. Kazimiero parapijos vedusių porų klubas nutarė apmokėti kelerių šimtų dolerių vertės pagerinimus bažnyčios bei salės pastatuose ir suruošė pirmos komunijos pusryčius dvylikai komunijantų ir daugiau negu šimtui jų jaunų draugų ir tėvų. Vyriausiu šeiminku buvo Warren Stanley.

Jonas Chesson, miesto tarybos narys, išrinktas Salvation Armijos patarėjų tarybos pirmininku.

Jono Grigo ūkyje, šiukšlėmis išmesti nebevartojamose dalyje, rasta kaukolė ir keli kaulai. Policija sprendžia, kad tai palaikai 1969 liepos 4 dingusios 29 metų Hooksett mokytojos Luelos Blakeslee. Ūkio savininkas Jonas Grigas buvo rastas nusišovęs savo ūkyje kovo 30.

Mirė 78 metų prancūzų kilmės Willis A. Olena, kuris neseniai su žmona Antanina Murauskaite minėjo 48 metų suutuoktųjų sukaktį (juos suutuokė klebonas kun. Daniūnas 1923). Buvo Šv. Kazimiero dr. jos narys. Palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios. Paliko žmoną ir dukterį. Sermenimis rūpinosi Sullivan įstaiga.

Actorsingers grupė Oliver Nashua vidurinės mokyklos salėje suvaidino dramą. Pastatymo derintoja buvo Margareta Tamulionienė, patarnautojus publikai susodinti prižiūrėjo Lorraine Jozaitis, muzikos direktoriui talkino Robertas Narikūnas.

Juliaus ir Agnės Narkūnų dukterė Valerija Ona susižadavo su Plymouth State kolegijos studentu Steponu S. Jacques. Ji paskutinius metus lanko Concord ligoninės slaugių mokyklą.

Raytheon bendrovė pagerbė banketu So. Bostone du šimtus darbininkų, išstarnavusių 25 metus. Jų tarpe buvo ir Jonas J. Vilkelis iš Salem, Mass.

Albina Vaišvilienė su grupe ekskursantų ruošiasi lankyti Vilnių, Trakus, Druskininkus ir, gali būti, savo gimtinę — Marcininkus. Ekskursijai vadovauja Adomienė iš So. Bostono.

Atsidavęs meškeriojotas klebonas kun. J. Bucevičius Winipiesauke ežere ties Altono tiltu susitiko kitą atsidavusį meškerioją Jack Sharkey.

Pabaltijo Moterų Taryba gegužės 23 turėjo savo 24 metinę šventę, kur buvo pagerbta dr. Marion Mill Pre-minger, generalinis Gabon konsulas. Prezidiume iš k. d. PMT pirmininkė G. Žilionienė, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, estų gen. konsulas Ernst Jaakson, dr. M. M. Preminger ir iš dešinės į k. eščių delegacijos pirm. Mall Jurma ir latvių delegacijos pirm. H. Ozoliņš. Nuotr. L. Tamošaitis

Akademino skautų sąjūdžio studijinis suvažiavimas

Pasiruošimas šių metų Akademino Skautų Sąjūdžio studijiniam suvažiavimui — stovyklai vyksta pilnu tempu. Suvažiavimas įvyks birželio 26 — liepos 3 s. V. Jonyno vasarvietėje prie Chesterton, Indiana.

Programos komisija yra suplanavusi rimtą, įdomią ir įvairią programą, kuri turėtų patenkinti tiek vyresniuosius filisterius, tiek mūsų studijuojantį jaunimą. Žinant, kad studijos ir žiemos darbai visus gerokai nuvargino, pramatyti laisvalaikiai, kurie duos progos poilsui, sportui, pasimaudymui bei kitiem malonumams gamtoje. Vakarai žada būti taip pat įdomūs ir malonūs: literatūros vakaras, dramos ir muzikos vakaras ir, žinoma, skautiški laužai.

Suvažiavimo-stovyklos programos komisijai pirmininkauja fil. dr. Daina Variakojytė.

Memorial ligoninėje sveikatai pataisyti pabuvojo Juzė Andrei-kienė, o po operacijos veikėta Vaškienė. Operaciją čia turėjo ir Vincas Mitchell.

Kor.

Fricke ir fil. Ramunė Kvilytė. Komisijos nariai yra: t. n. D. Baraitė, senj. R. Cinka, fil. A. Dundzila, senj. A. Krutulis, senj. A. Markulis, fil. R. Penčyla, fil. dr. T. Remeikis ir sen. R. Vėžys.

Techninį suvažiavimą — stovyklą darba atlieka Chicago ASS skyrius, vadovaujamas fil. P. Bielskaus (ASS pirm.), t. n. G. Sabaliūnaitės (ASD pirm.), senj. G. Plačo (Vyties korp. pirm.) ir fil. K. Jėčiaus (FSS pirm.).

Visą suvažiavimo — stovyklos rengimo darbą koordinuoja FSS centro valdybos pirmininkas fil. Rimantas Dirvonis.

Akademino Skautų Sąjūdžio vadija ragina visus narius suvažiavime — stovykloje gausiai dalyvauti. Taip pat yra kviečiami vyresniosios skautės ir skautai vyčiai.

Suvažiavimui — stovyklai registruojamasi šiuo adresu: fil. Kęstutis Jėčius, 1310 Wayside Dr., Villa Park, Ill. 60181.

NEW HAVEN, CONN.

Jaunimas ir mes

Visi esame susirūpinę savo lietuviškojo jaunimo. Kalbame, rašome... Tačiau nėra taip, kaip norėtume ar kaip turėtų būti. Jaunimas kuria mišrias šeimas, atsisukia nuo lietuvių ir lietuviškos veiklos.

Natūralu ir žmoniška ieškoti pateisinimo ir pasiteisinimo. Neginčijama tiesa, kad mažesnė kolonijose „nubyrėjimo“ procentas visada didesnis. Aiškiname visai ir daugeliui atveju teisingai, tačiau negalima sutikti, kad tokiose sąlygose vaiko ir lietuviškai išmokyti negalima. Skaityti ir rašyti išmokyti sunkiau, bet visur yra lietuviškos mokyklos. Lietuviškai kalbėti nemoka tik tie vaikai, kurių tėvai nenorėjo, kad kalbėtų. Čia ir yra pirmoji ir svarbiausia „nubyrėjimo“ priežastis.

Nemokėdamas ar labai silpnai mokėdamas kalbą, jaunuolis jaučiasi nepatogiai lietuviškai kalbančių draugystėje ir pradeda jį vengti. Silpniau kalbantieji su geriausiais norais ir dideliu pasišventimu prisitaiko ir išmoka lietuviškai vėliau, bet tokių atsitikimų nedaug.

Mūsų kolonija yra maža. Lietuviškos atveju sąlygos visiem tokios pat, bet jaunimas nevienodai lietuviškas. Palyginus su kitomis kolonijomis, mes savaisiais galime didžiuotis. Jie gražiai pasirodė Vasario 16-tosios minėjime.

Ypatingai puikiai mus reprezentuoja dvi lietuvaitės — Gita Merkevičiūtė ir Vaiva Vėbraitė.

Pirmoji jau antri metai studijuoja prancūzų kalbą New Londone. Ateinantiems metams yra gavusi stipendiją prancūzų kalbai gilinti Sorbonos universitete Prancūzijoje. Savo kolegijoj sudarė grupę amerikiečių studentų ir išmokė jas šokti lietuvių tautinius šokius. Keletą kartų pasirodė savo kolegijoj, o gegužės 8 šoko Yale universitete. Gita gerai žinoja aiteitinkų veikloje. Kai grįžta iš kolegijos, visada aktyviai prisideda, kur yra reikalinga, o vietoje studijuoją savieji kartais ir visai

neprisipašomi.

Vaiva yra jaunesnė. Šiais metais baigia gimnaziją. Apie ją jau buvo neseniai rašyta. Paskutiniuoju metu, gegužės 5-8, dalyvavo moksliniame simpoziume West Point, N. Y., kur buvo susirinkę gimnazistai iš visos Amerikos. Vaiva buvo vienintelė lietuvaitė. Iš daugelio pasiūlytų universitetų, tarp jų ir Yale, pasirinko MIT. Reikia manyti, kad Bostone Vaiva ras platesnę dirvą lietuviškai veiklai.

Berašant paskutinius žodžius, kilo mintis — pasiūlyti mas visiem vietovių korespondentams, kad parašytų spaudoje studentų pavardes, vietoves ir pavadinimus kolegijų bei universitetų, kuriuose studijuoja ar studijuos. Tokiu būdu vietiniai lietuviai su jaunimu galėtų palaikyti ryšį esant reikalui, jį pagloboti ir kai kada pasinaudoti jų paslauga lietuviškoj veikloj.

Albina Liptienė

Grandinėle Waterbury

Gegužės 8 Clevelando Grandinėle ansamblis gastroliavo Waterburyje ir šoko Kennedy aukštesniosios mokyklos salėje. Išgarsintas šokių ansamblis su traukė žiūrovų per 1200.

Oras tą dieną buvo lietingas, bet žmonės vistik suvažiavo įvyki pasveikino Connecticut valstybės gubernatorių telegrama, kurią perskaitė Baldrige. Waterburio laikraščiai dvejose laidose įsidėjo paveikslus ir trumpus aprašymus.

Po programos šv. Juozapo parapijos salėje vyko vaisės ir šokiai. Pelną negalutiniais daviniais Lietuvių Bendruomenės kasai liks per 2,500 dol. Visi yra dėkingi Bendruomenei, kad pakvietė Grandinėle.

Tačiau visiem krito į akį vienas faktas. Salėje žiūrovų 98 procentai buvo lietuviai, bet visą programą pranešinėjo anglų kalba, programa atspausdinta irgi angliškai, bilietai taip pat. Tokį faktą galima pavadinti tik persistengimu ir negerą pusę.

K. B.

IŠ VISUR

— Lietuvių Fondo metinis suvažiavimas šaukiamas 1971 birželio 5, šeštadienį, 10 v. r. Jaunimo centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Tel. (312) PR 8-7227. Registracijos pradžia 9 v. r. Lietuvių Fondo nariai kviečiami dalyvauti. Kiekvienam LF nariui yra pasiūstas balandžio 28 bendraštis su priedais, būtent, LF 1970 finansiniai daviniai, darbotvarkė ir registracijos lapelis — įgaliojimas. Sic prašome nepelstyti. Kaip j naudoti yra parašyta bendraštystje. — Lietuvių Fondas

— Giedra Gudauskienė, Los Angeles, Calif., rašo piano muziką laumių temomis. Ji yra pasirinkusi šias temas: laumės gyvena vandenyse, laumės gyvena medžiuose, laumės — auklės, laumės — audėjos, laumės — skalbėjos.

— Algirdo Grigaičio nuotraukų paroda Čiurlionio galerijoje, Chicago, bus atidaryta birželio 12 ir tęsis iki birželio 20. Parodoj bus išstatyta 120 nuotraukų.

— Kristijono Donelaičio „Metų“ vertimą neseniai išleido „Insel-Verlag“ knygų leidykla, įkurta 1899 Leipzige. Leidinys kišeninio formato, gražiai išleistas. Knygoj pateikta ir plati studija apie poetą. Vertimą atliko ir įvadą parašė dr. Hermanas Buddensiegsas. Vakarų Vokietijoje, Miuncheno „Fink“ leidykloje, to paties Buddensiegsas vertė, „Metai“ buvo išleisti dar prieš penkerius metus. (EJ)

— JAV Lietuvių Bendruomenė, pagal jos inkorporavimo dokumentus ir įstatus, turi rūpintis JAV lietuvių tautiniais, kultūriniais, švietimo, politiniais, informaciniais, jaunimo, socialiniais, ekonominiais, organizaciniais ir kitokiais lietuviškais reikalais. Dabartinis JAV LB centro valdyba Philadelphiaje, pirmininkaujama inžinieriaus ir rašytojo Vytauto Voeltero, visomis sritimis ir rūpinasi.

— Dr. Petras Kisieliūsis iš Cicerio yra ilgiausiai JAV Lietuvių Bendruomenės taryboje dirbęs jos narys. Pirmą kartą jis buvo išrinktas į JAV LB II-ją tarybą 1958 ir po to kas treji metai perrinktas. Į V-ją tarybą ir dabartinę VI-ją tarybą kandidatuodamas dr. P. Kisieliūsis gavo daugiausia balsų Chicago rinkiminėje apygardoje. Dabar jis yra aktyvus tarybos politinių informacinių reikalų komisijos narys.

— Detroito lietuvių Šv. Antano parapija smarkiai ruošiasi paminėti veiklos 50 metų sukaktį. Birželio 12 gedulingose pamaldose bus prisiminti visi parapijos mirusieji. Birželio 13 sekmadienį, 10:30 iškilmingos mišios lietuvių kalba šios su kakties proga. Banketas įvyks Lietuvių namuose. Spausdina mas leidinys su parapijos istorija. Redaguoja Stasys Garliauskas.

— Dr. Sofija Sologubaitė, Rokiškio apskritys ligoninės vedėja, mirė nuo širdies ligos ir vasario 27 palaidota Rokiškio kapinėse.

— Lietuvių Fronto Bičiuliai Chicago rengia 1941 m. lietuvių tautos sukilimo prieš sovietinį okupantą 30-ties metų su kakties minėjimą birželio 12-13 Jaunimo centro didžiojo salėje.

— Dr. Julius J. Bielskis, Lietuvos generalinis konsulas Los Angeles, Calif., 80 metų su kakties proga buvo originaliai savo vaikų, Rūtos ir Alfredo pagerbtas: jie suakutvininkė vardu ir Lietuvių Fondą įnešė 250 dol.

— Leonard Šimučio knyga apie Alją jau baigiama lauzyti Draugo spaustuvių.

— Anatolijaus Kairio romanas „Ištikimoji žolė“ leidžia Laisvoji Lietuva. Knyga 256 psl.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ IV DAINŲ ŠVENTĖ

įvyksta 1971 m. liepos 4 d., 3 val. popiet

International Amphitheatre

4330 So. Halstead Street, Chicago, Illinois

Petras Armonas

PROGRAMOJE

JUNGTINIS SUAUGUSIŲ CHORAS

JUNGTINIS LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ CHORAS

Palydi akordeonų orkestras

Bronius Budriūnas

Faustas Strolia

DIRIGUOJA

Pėtrās Armonas, Bronius Budriūnas, Bronius Jonušas, Algirdas Kačanauskas, Vincas Mamaitis, Vaclovas Verikaitis

Stasys Slizys, Faustas Strolia

SOLO —

Prudencija Bičkienė, sopranas
Jonas Vaznelis, bosas

Akompanuoja

Raimonda Apeikytė
Manigirdas Motekaitis

BILIETŲ KAINOS: \$3.00, \$4.00, \$5.00, \$6.00, \$7.00

Bilietai gaunami „MARGINUOSE“ ir šventės dieną prie įėjimo nuo 1 val. popiet.

Užsakymai bilietus paštu prašome siųsti čekį LITHUANIAN SONG FESTIVAL pavadinimu, kartu su sau pačiam adresuotu voku ir pašto ženklų šiuo adresu: MARGINIAI, 2511 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629.

Dainų šventė yra mūsų tautinė ir kultūrinė manifestacija.

Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti!

Madų pasaulio margumas

ROMUALDA BURAGAITE-SIDLAUSKIENE

Gyvename nepaprastais laikais. Neramumas, nepastovumas, nepasitenkinimas, prieštaraavimas reiškiasi kiekvieno krašto vidaus ir užsienio politikoje, ekonomijoje bei kiekvieno meno srityje, neišskiriant nė madų. Miniai paėmus valdžią į savo rankas, turime revoliuciją, pranyksta tvarka, taisyklės, įstatymai — niekas nepripažįsta autoritetų. Tokiais madų revoliucijos laikais gyvename ir mes. Žmonės rengiasi kaip kas išmano — labai ilgais ar labai trumpais drabužiais, siaurais, plačiais, prirauktais ar lygiais sijonais bei kelnėmis.

Šių dienų madų šūkis — patogumas (comfortable, carefree, fun clothes). Drabužio stilius, linijos, detalės, spalvos, medžiaga neturi reikšmės. Dėl patogumo dėvime plačius, žemus batus, baigiame atsikratyti nepatogių, kūną varžančių skalbinių. Galvas tik išplauname, bet plaukus paliekame nesuktus, palaidus.

Dabartiniai drabužiai pasižymi nežmonišku margumu ir neskoningu. Primityvus afrikiečių ir indėnų menas kažkur susiliejo su rytiečių ir psichedelinio menu. Rezultatai — katastrofiški. Ne vienas Paryžiaus ir New Yorko modistas yra pasakęs, jog gyvenam neskoningiausių madų laikais.

Dėvimi visokio ilgio sijonai. Vienas universalus ilgis yra praėjusios dalykas. Dabar sijono ilgis priklauso nuo ūpo.

Drabužių įvairumas ir pasirinkimas yra toks didelis, jog šiais laikais skoningai rengtis yra žymiai sunkiau, negu buvo prieš 10 metų. Anksčiau tereikėjo tik pasiskaityti, kas mado, ir to laikytis (pvz., jeada spalva madoj, mėlyna ne, siaurij sijonai madoj, platus ne, ir t.t.). Dabar krautuvės visko pilnos, ir viskas taip marga, kad net akys raiba darosi. Na, ir žinok, tu žmonyte, kas prie ko tink! Kadangi niekas drabužių daugiau nuo nekoordinuoja, niekas nesusako, ką su kuo dėvėti, iš mūsų reikalaujama daug daugiau skonio, patyrimo ir elegancijos nujausimo.

Kad ir pėdrosiai, vis dėlto Septintojai Avenue dar bando mumo patarti: "hot pants" gali būti dėvimos dieną ar vakarą, tik ne visur. Sijonų ilgis: ligi kelių, truputį žemiau kelių ar ligi pusės blauzdų — dienai; ligi kaulėlių ar ligi žemės — vakarui. Vienspalvis drabužis, suderintas su margu, geriau atrodos, negu languotas su gėlu arba dryžais su taškuotu. Siuvinėti ar austi margi diržai geriau atrodo ant vienspalvių suknelių. Taigi, nuejus krautuvėn, prieš perkant, tenka gerai pagalvoti, kad neatrodytum kaip "hippies".

Tačiau ne visa yra bloga, ka akis užmato. "Hippių" mados pasižymi rankų darbu: rankomis siuvinėti drabužiai, diržai rankinukai; virbalais ar kabliuku megzta apranga, skaros, šalikai, įvairiausios kepurės ir t.t. Turime didelį pasirinkimą rankų darbo odos dirbinių, kaip rankinukų, avalynės, diržų, kikiškų, papuošalų, jau nekalbant apie drabužius. Vėl pasirodė seniai užmiršta rankdarbių šaka — macrame. Tai yra dekoratyvinis mazgų rišimas iš virvių (dažniausiai kelių spalvų šilkinų) arba storų siūlų. Macrame yra senas arabų kilmės rankdarbis. Pats žodis reiškia kutus arba pynes, padarytas mezgant mazgus. Viduramžiais populiaramui kritus, macrame virto kone mirusiu menu. Šis menas išliko gyvas tiksliai keleto vienuolynų dėka. Jis buvtaip užmirštas, jog, pasirodęs XIX šimtmečiu, buvo sutiktas

(nukelta į 8 psl.)

Lietuvos moterų krepšinio komandos sutikimas Kauno geležinkelio stotyje. Tada komanda Europos pirmenybėse Romoje laimėjo antrą vietą. Pirmoje eilėje stovi Stasė Merkienė (su juodu palto) ir Jazbutienė. Kairėje — laimėtos dovanos — vilkė ir taurė.

MIRĖ SPORTININKĖ STASĖ MERKIENĖ

Gegužės 20 Bostono "lietuvių sujaudino liūdna žinia, kad tą rytą 9 val. iš gyvųjų tarpo atsiskyrė Stasė Merkienė, žinomo šachmatininko Kazio Merkio žmona, labai jautrios sielos ir gerasirdė moteriškė.

Velionė buvo ilgametė sportininkė ir niekad savo sveikata nesiskudė. Kovo 15, pirmadienį, grįžusi iš darbo netikėtai išliko smarkus priepuolis. Nuvežus į Massachusetts General ligoninę buvo konstatuotos trys ligos: širdies priepuolis, kairės pusės paralyžius ir plaučių uždegimas. Po poros savaičių apimtus plaučių uždegimui, paaiškėjo, kad ligonės plaučiai ir dalis smegenų apimti piktybinio vėžio ligos. Sustiprėjus širdžiai ir palengvėjus paralyžiui, balandžio 15 ligonė buvo išleista į namus. Tačiau gydytojai išėjo, kad ligonė nebesilaikys vasaros. Namuose jos sveikata kiek pasitaisė, pradėjo vaikščioti, bet gegužės 19 ji vėl pablogėjo ir, sulaukusi saulėto šeštinių ryto, 9 val. atsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Dvi dienas velionės palaikai Lubino laidojimo namuose buvo gausiai lietuvių lankomi, c šeštadienį, gegužės 22, po iškilmingų lietuviškų pamaldų, kurias atlikė klebonas kun. A. Baltrušiusas ir kun. A. Janušas, buvo nulydėti į amžino poilsio vietą Forest Hills kapinėse. Lydėjo per 30 mašinų. Vietoj gėlių velionės pažįstami suaukojo Lietuvių Fondui 210 dol.

Velionė buvo gimusi 1910 vasario 18 Kaune. Iš pat jaunų dienų ji buvo didelė sportininkė. Būdama 15 metų, ji jau buvo Lietuvos žymioji dviratininkė-rekordistė. Be to, buvo gera bėgikė ir rutulio stūmikė. 1927 pasiekė naują Lietuvos rekordą 800 metrų bėgime. 1930 ji žaidė krepšinio moterų komandoje. 1938 tautinė olimpiadoje toji komanda laimėjo pirmą vietą. Tų metų Europos moterų krepšinio pirmenybėse Romoje laimėjo Lietuvai ant-

LFLS moterys, laimėjusios tautinės olimpiados krepšinio varžybose pirmąją vietą. Pirmoje eilėje iš kairės — Stasė Merkienė.

ra vietą. Toj komandoj žaidė Jazbutienė, Merkienė, Astrauskaitė, Mileraite, Karumnaitė ir Vailokaitė. 1944-49 gyveno Vokietijoje: Watenstet, Kirchheim, Schw. Gmünd stovyklose, kur uoliai dirbo šalpos darbu Raud. Kryžiuje. Be to, vadovavo tautinių šokių grupei.

J. Vembrė

BALTIMORE, MD.

Eduardo Laukio ir Donnos Pukelytės vestuvės įvyko gegužės 29 Sv. Alfonso bažnyčioje. Jų sutuoktuvės palaimino kun. A. Dranginis. Vestuvių puota įvyko Lietuvių sveikatinės didžiojo salė. Svečių buvo iš Bostono, New Yorko, Philadelphiajos ir kitų miestų.

Sv. Alfonso mokyklos užbaigimo programa įvyks birželio 13. Graduantai dalyvaus 8:30 val. ryto padėkos mišiose. Po mišių bendra fotografija su parapijos kunigais. Užbaigimo programa 3 val. Sv. Alfons parapijos salė. Graduamtam ir kitiems, pasižymėjusiems moksle, prel. Mendelis įteiks diplomus ir dovanas. Programoj dalyvaus su šokiais ir dainėmis visi mokyklos vaikučiai.

19 menininkų...

(atkelta iš 5 psl.)

net tris tuoj pardavė. O gal vėliau ir daugiau?...

Iš portretistų be jokios konkurencijos pirmuoju ejo Aleksandras Stauskas.

Detroito šaulių spaudos ir kultūros sekcijos suruoštoji paroda ilgai pasiliks mūsų atmintyje. Ypač turime būti už ją dėkingi darbščiai ir energingam tos sekcijos vadovui šauliui Jonui Svobai. Prireikus darbo rankų, tuoj atsukubėję pagalbon šie šauliai: Juozas Augaitis, Petras Blūdžius, Kazys Sragauskas, Joana Svobienė, Stefani Kaunelienė ir Vincas Tamošiūnas. Turėtume juos su dėkingumu prisiminti, nes jie dirbo ne sau.

Linksmavakaryje dalyvaus apie šimtą šaulių. Vašės paruosė Svyturio kuopos šaulės tautos būdu. Gražiai pabendrauta, pasilinksminata, pašokta ir padainuota; be to, sutelkta kuopai tam tikra suma pinigų.

Gegužės 2 suėjo 35 metų gražaus ir laimingo jos vedybinio gyvenimo sukaktis.

Didžiausiam skausmė likusiam velionės vyrui Kazui, mūsų uoliam šachmatininkui, reikiame nuoširdžią užuojautą ir linkime kantriai pakelti šį skaudžiausią gyvenimo smūgį.

J. Vembrė

Daina, Baltimorės vyrų choras, vad. Lilės Baker-Bakerskienės, ruošia giesmes, kurias giedos birželio 20 per 8:30 val. mišias, minint tragiškuosius birželio įvykius. Visi kviečiami pasimelsti už Lietuvoj ir Sibire kenčiančius brolius ir seseris.

Bingo žaidimus ruošia Sv. Alfons parapijos sodalietės birželio 18, penktadienį.

Lietuvių radijo melodijos valandėlė birželio 20, sekmadienį, gražiam Conrad Villos parke rengia metinį pikniką. Norinturės progos pasišokti, pasimatyti, pasivaikinti austrių sriubos ir kitais valgiais. Savo dalyvavimui paremsite radijo valandėlę ir paskatinsite vadovus ir toliau tęsti gražų darbą.

Jonas Obelinis

Detroit, Mich.

Jūros šaulių Svyturio kuopos linksmavakaris

Balandžio 24 Lietuvių Namų didžiojo salė įvyko poverlykinis šauliškasis šventinis vakaras su šokiais ir vaišėmis. Grojo nedidelis orkestras.

Buvo šokami konkursiniai šokiai. Poros, geriausiai pašokusios valsa, tango ar polką buvo apdovanotos: I dovana — 10 dol., II — 5 dol., III — pagyrimas.

Sokių vertinimo komisiją sudarė šie šauliai: Lidija Mingelienė, Vladas Selenis ir Stasys Malinauskas.

Už valsa premijas laimėjo šios poros: I — Juozas Janauskas ir Vera Kulbokienė, II — Jonas Acus ir Ada Teliečienė, III — Nelė ir Klemas Urbšaičiai. Už tango: I — Nelė ir Klemas Urbšaičiai, II — Jonas ir Birutė Leonavičiai, III — Jonas ir Bronė Paškai. Už polką: I — Romas ir Leokadija Macioniai, II — Petras ir Jadvyga Rukštelės, III — Jonas ir Uršulė Brokai.

Buvo suruošta suaukotų dalykų loterija, davusi Svyturio kuopai gražaus pelno. Tikimasi sutelkti lėšų pirmajam šauliškajam laivui.

Linksmavakaryje dalyvaus apie šimtą šaulių. Vašės paruosė Svyturio kuopos šaulės tautos būdu. Gražiai pabendrauta, pasilinksminata, pašokta ir padainuota; be to, sutelkta kuopai tam tikra suma pinigų.

Anapus Andų kalnų ir Amazonės

Ispūdžiai iš kelionės po Pietų Ameriką

(Tęsinys iš 37 nr.)

DR. HENRIKAS ARMANAS

"Ponia" Amazonė

Kiti svaros saugotojai Brazilijoje yra arų šeimos dideli paukščiai, vadinami urubu, kurie skraido po visą kraštą būriais ir maitinasi tik dvėseliena. Šių paukščių yra pilna visur. Pakanka tik žmogaus ar gyvulio lavonui atsirasti kur nors žemės paviršiuje, tuoj šimtai tų kranklių supuola ir po 24 valandų palieka tik kaulus. Jie ištikimiausi sužeisto žvėries ar paklydusio žiunglės žmogaus palydovai — sargai... prieš mirtį. Todėl Brazilijoje, jei nugaišta karvė ar šuo, ar arklys užmušamas automobilio, valdžia jais visiškai nesirūpina, nes juos sutvarko ir miestą bei kraštą nuo tokių lavonų apvalo tos "santarinės kranklių brigados".

Mirusiųjų žmonių palaikai: viešose miesto kapinėse laikomi tikti penkerius metus, c po to laiko mirusiųjų giminės ar artimieji gauna įspėjimą kūnus išsikasti ir dėti, kur tik nori. Jeigu dėl kurių nors priežasčių tai neatliekama, lavonas yra iškasamas valdžios ir iškiame nuoširdžią užuojautą ir linkime kantriai pakelti šį skaudžiausią gyvenimo smūgį.

J. Vembrė

Gilus religingumas turi didelės įtakos žmonėms ir valstybės gyvenimui. Bažnyčios yra labai senos, puošnios ir turtingos. Daug aukso pastebima bažnyčių pastatuose, liturginiuose induose ir žvakidėse. Bažnytiniai drabužiai yra nepaprastai gražūs ir brangūs. Bažnyčios turi balkonėlius panašius į teatrų lozes, kur pamaldų metu sėdi tik turtinigi ir kilmingi brazilai. Tokiai ložei įsigyti reikia paaukoti didelę sumą pinigų. Per vedybines apeigas jaunieji sėdi puosniose kėdėse. Mišių metu visas judėjimas aplink bažnyčią yra sulaikomas.

Vietoje aukų dėžučių bažnyčiose prie įėjamųjų durų yra pastatytos didelės alinės stalinės, turinčios dideles skylės pinigam sukišti, nes Brazilijoje visi nėra metalinių pinigų: tūkstančiai aukojami popieriniais pinigais. Bažnyčiose visada pilna žmonių. Pilna turistų.

Religinės organizacijos Pietų Amerikoje yra turtingos ir įtakingos. Santiago mieste iš dviejų televizijos stočių didžiausioji yra bažnyčios nuosavybė, o didžiausi ir geriausi universitetai, mokyklos ir ligoninės yra bažnyčios ar vienuolių ordinų žinioje bei jų nuosavybėje.

Brangi kelionė Pietų Amerikoje pragyvenimas nėra brangus, tačiau yra brangu į ten nukristi. Lėktuvas iš New Yorko į Buenos Aires ir atgal atsieina 860 dol. Todėl turistai Pietų Amerikoje daugiausia yra pagyvenę žmonės, suprantama, labiau pasiturintieji, kurie po ilgų metų darbo pajėgia išleisti kelatą tūkstančių tokių kelionei.

Ispūdžiai iš didmiesčių Iš visų matytų didmiesčių ir žmonių man geriausia įspūdį paliko Buenos Aires. Savo gražiais ir didingais pastatais, plačiais bulvarais ir dideliais gražiais prižiūrėtais parkais, aikštėmis bei paminklais Buenos Aires sudaro didingo miesto vaizdą. Patys argentiniečiai yra švarūs, mandagūs, gražiai gyvena, domisi madomis. Džiugu pastebėti, kad vienas iš prasmiausių ir geriausių

Linksmavakarij aplankė LŠ-ST c.v. pirm. V. Tamošiūnas ir spaudos ir informacijos vadovas V. Mingėla su žmona.

Siai jūros kuopai jau kelinti metai vadovauja š. ltn. Mykolas Vitkus.

Buenos Aires madų salionų yra išlaikomas malonių mūsų tautiečių Dusės (Gerdvėlaitės) ir Benedikto Survilų.

Vargingiausio miesto ispūdį man paliko Lima, o po to — Rio de Janeiro. Tuo tarpu Santiago miestas sudarė malonų švairių mūrinių namų ir gerai gristų gatvių vaizdą; gatvėse daugybė žmonių, jų tarpe moksleivių, kurie atrodė gražiai ir švariai apsirengę; visai nebuvo matyti elgetų, kurių man teko tiek daug matyti kituose miestuose.

Sao Paulo miestas tai, sakytai, antroji Chicago; nepaprastai auga; laikomas greičiausiai augančiu miestu visame pasaulyje. Žmonių masė gatvėse, triukšmas ir automobilių bei susisiekimo judėjimas tarp aukštų dangoraižių — tai Sao Paulo miestas, vienas iš didžiausių ir turtingiausių miestų Pietų Amerikoje.

Reikia būti atsargiam

Mokant anglų kalbą, nėra sunku po Pietų Ameriką keliauti, nes beveik visur galima susikalbėti angliškai.

Pietų amerikietis labai mandagus, šnekus, dažnai įkyrus. Atrodo draugiškas, tačiau per daug juo nepasitikėk ir netikėk, ką jis pažada. Būk, kelevi, atsargus: neįžeisk ir neapgauk "senjoro" ir nedrįsk ieškoti draugystės iš jo "senjoritos", nes jis labai karštas, jausmingas ir kerštingas. Nedaryk jokio biznio su juo, nes jis vis tiek tave apgaus, nežiūrind jo draugiškumo ar kiek tu būtum jam gero padaręs.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kt. dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036

Telef. 212-245-7905

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 435 W. 14 Street	CH 3-2583
Brooklyn, N.Y. 11211 — 370 Union Avenue	EV 4-4952
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halsted Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	894-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue	246-9274
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. — 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Warren, Mich. 48092 — 29200 De Quindre 1/2 Block North of 12 Mile Road	751-6760-1
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

**LB QUEENS APYLINKĖS
SUSIRINKIMAS**

Saulėtą gegužės 9 p. Šlepetių bute, 35-38 90 gatvė, įvyko LB Queens apylinkės metinis susirinkimas.

Susirinkimo darbotvarkėje buvo: apylinkės pirmininko pranešimas, revizijos komisijos pranešimas, naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, klausimai bei sumanymai, kultūrinė dalis ir pabaigai draugiškas pasivaišinimas.

Valdybos pirmininkas A. Ošlapas apžvelgė praėjusių metų apylinkės veiklą, taip pat paminėjo ir kitus svarbesnius N. Y. lietuvių veiklos įvykius. Revizijos komisijos pirmininkas J. Šlepetys pranešimą padarė apie šios apylinkės biudžeto stovį.

Naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai praėjo labai greitai. Keletui narių pasiūlymus palikti tuos pačius, jie ir buvo perrinkti. Taigi valdybą sudaro: A. Ošlapas — pirmininkas, J. Zabelskis — vicepirmininkas, A. Milaševičius — sekretorius, E. Legeckienė — išdėstytė, R. Mainelytė — kultūros ir informacijos reikalams. Revizijos komisiją sudaro: J. Šlepetys — pirmininkas, nariai V. Čecetienė ir M. Jasėnienė. Per klausimus ir sumanymus dr. J. Pajaujis išskėlė keletą įdomių klausimų. Taip susirinkimas baigėsi be didesnių išsiblaškymų, greitai ir gerai.

Po to buvo kultūrinė dalis. Šį kartą buvo pakviestas idomus svečias — Vilko narys, Laisvės žiburio direktorius — Romas Kezys. Jis buvo pirmasis žmogus, kuris buvo Vilko pasiūstas į Turkiją sutvarkyti Brazilų gelbėjimo bylos. Čia jis ir papasakojo susirinkusiems tuos darbus. Be to, pademonstravo užkordotą Ankaros miesto dienos gyvenimą gatvėje. Buvo tikrai įdomu, jautėms lyg jau buvę Ankaroje.

Po to Rožė Mainelytė paskaitė keturis eilėraščius. Kadangi kaip tik buvo Motinos diena, tad viena eilėraštį, "O Motina!" — Pauliaus Stelingio, ji paskyrė mirusioms ir gyvoms Lietuvos ir tremties motinoms. Kitus tris ji buvo parinkusi, kaip ji pasakė, mūsų visų motinai Lietuvai. Tai buvo jautrūs kitataučių poetų eilėraščiai apie Lietuvą. Rožė paskaitė ramiai, bet artistiška perdavė poetų kūrybą. Vėliau J. Zabelskis parodė savo spalvotus fil-

mus iš savo apylinkės išvykų pas p. Ošlapus vasarnamį ir iškilmes prie lietuviško kryžiaus. Filmai buvo aiškūs, ir visiems buvo malonu save pamatyti filme.

Po filmų buvo kavutė. Namuose skirstėsi vieni anksčiau, kiti gana ilgai užsisėdėjo pas mačiusius šeimininkus p. Šlepetius.

Tautinių Šokių Institutas primena, kad liepos 5-17 rengiami kursai naujiems tautinių šokių mokytojams paruošti. Kursai vyks Chestertone, Indianoj V. Jonyno vasarvietėje. Nori šiuose kursuose dalyvauti, prašomi registruotis ne vėliau birželio 1. Kursų dalyviai gaus pilną pragyvenimą, bet turės apsimokėti kelionę. Rašyti adresu: Tautinių Šokių Institutas, c/o Irena Silingas, 7222 So. Whipple St., Chicago, Ill. 60629.

**SPECIALUS
siuntiniai į Lietuvą**

Pilnai čia užmokama — Gavėjas nieko nemoka.

SPECIALUS I — \$47.00
10 sv. kiaušėlių taukų,
10 sv. miltų,
10 sv. ryžių,
10 sv. cukraus.

VERTINGIAUSIA DOVANA
JOSŲ GIMINĖM —
KAILINIŲ IMITACIJA
Didelė vertė —
platus pasirinkimas:
ūdru (lygi ar dryžuota),
persiškas avinėlis ar avinas —
pilna kaina tik \$99.00

10 SKARELIŲ — \$46.80
5 vilnonės skarelės su dideliu ar mažom gelėm ar turkiškais piešiniais ir 5 šilkinės skarelės, visų spalvų.
Oro pastu — pridėti dar \$8.50

SUDĖTINGAS SIUNTINYS — \$126.00

3 yrdai medžiagos vyriškam žeminiui paltui, 3 y. medžiagos moteriškam žiem. paltui, 3 y. medžiagos vyr. kostiumui, 3 y. medžiagos žieminei suknei. Visos medžiagos 100% vilnonės. 2 dvigubo dydžio paklodės, 2 užvalkalai, 6 turkiški rankšluosčiai.
Dar ir daugiau specialių siuntinių.

REIKALAUKITE MŪSŲ
NAUJO KATALOGO

Užsisakykite dabar — tik per

INTERTRADE EXPRESS

CORP.
125 East 23rd Street
(Antras aukštas)
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

Reikalaukite naujų katalogų su paveikslais.

**HAPPY BROTHERHOOD
WEEK**

G & R
SUNOCO SERVICE STATION
Open 7 days a week general auto repairs road service & towing tires, batteries, accessories — 182 North Broadway Route 49 North Pennsville, N.J. Dial 609-678-5087

SOUTH MOUNTAIN LABORATORIES
Inc.
487 Valley Street Maplewood, N.J.
Call: 201-762-0045

DICK HUGHES
GOLF PRO
PANTHER VALLEY COUNTRY CLUB
Hackettstown, N. J.

GEORGE'S TEXACO SERVICE STATION
240 Essex Street
Hackensack, N.J.
Open 7 days a week
General Auto Repairs
Road Service
Tires, Batteries, Accessories
201-487-6481

BETTER SERVICE MEAT MARKET
Open 6 Days a Week
400 Ringwood Avenue
Pompton Lakes,
New Jersey
Dial 201-835-9896

HILLSIDE TEXACO SERVICE STATION
Open 7 days a week
General Auto Repairs
Road Service — Towing
Tires and Batteries
440 Hillside Avenue
Hillsdale, N.J.
Call 201-666-2566

FRED'S FRIENDLY SERVICE STATION
Open 7 Days a Week
General Auto Repairs
Tune ups
Road and Towing Service
Complete Mobile Service
360 Kinderkamack Road
Emerson, N.J.
Call: 201-265-3747

**Musconetcong
Golf and Country
Club Inc.**

State Highway No. 24
Hackettstown, N.J.
Call 201-852-5694

Your Host
JOHN F. ROCCO

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

DISPLAY

JERAL Jewelers 4512 Avenue "D" Brooklyn, N.Y. — we pay cash for old gold, platinum, silver, pocket watches, antiques. Call 451-2873

TRA DENE Hair Fashions latest in creative hair styling we have wigs and wiglets late nite Thurs & Fri by appointment call 201-994-9883

ARCY'S HOTEL & MOTEL
Informal Mountain Paradise
Cacheton C'ter, R.D. #2
Narrowsburg, N. Y. 914-252-7125
L.I. 516-681-7355 — 3 meals daily all you can eat. "Great new family rates." All sports, pool, lounge and band, bicycles, movies, bingo, teen recreation hall. All churches, water sports, fishing and horses nearby. Private rooms and sharing bath accommodations. Write for brochure. Bob & Caroline Fountain, Props. Great MEMORIAL DAY Weekend!

THE MONTESSORI INSTITUTE
SUMMER ADULT WORKSHOPS
• Workshop No. 1
Pre-School July 6-16
• Workshop No. 2
Kindergarten and First Grade July 6-16
• Workshop No. 3
Special Education July 19-23
FALL TERM
(Classes starting Oct. 1971)
• Part-Time Evening Courses
• Intern Program
• Special Seminars
• Correspondence Courses
THE MONTESSORI CENTER
CHILDREN'S LEARNING CENTER
(Opening for Fall 1971)
• Regular Pre-School
• Kindergarten and First Grade
• Special Pre-School for children with learning difficulties.
For information write or call:
M. F. Garvey—Livingston Institute
417 West 118th Street
New York, N.Y. 10027
(212) 866-5220

CAR GLASS CO. — Auto glass our specialty — 182 Ridge Street Newark, N.J. Call: 201-481-1240

A-1 MOBILE TRUCK REPAIR
Preventive maintenance and light repairs — let us come to you. Call: 201-529-2482
MR. RICK SEAQUIST

HOMEOWNERS — Before you make alterations and improvements in your home or building, let us give you an estimate. Concrete masonry, carpentry, tile, marble, porch, stoop, garage, etc.
ARTID CONSTRUCTION CORP.
Ask for Mr. Arfuso
260-3450 - 56
between 8:30 - 5:30

Harvey Tire repair shop open 7 days a week 8AM to 10PM new and used tires sold flats fixed. Tires recapped 208 West Bigelow — 201-242-7176

The Health Hut — Fort Lee's own health & diet center a complete line of organic foods vitamins, minerals, candy Fort Lee, N.J. 201-944-1135

TRINKA'S FUNERAL SERVICE
198 Main Street Little Ferry, New Jersey 439 Maywood Avenue, Maywood, New Jersey dependable service and dignity Call 201-487-3050 Helene Trinka Faustini (manager)

ED'S AUTO BODY — Complete auto body repairs collision experts 244 South Washington Ave. Bergenfield, N.J. Dial: 201-384-0240

Golden Bell Diner Sunday to Thursday 6AM to 1AM Friday and Saturday 24 hours orders to go Route 9 and Adelphia Road 201-462-7259

Metropolitan Cleaners men's ready & custom made clothing alterations on mens and ladies wear free estimates 304 Harrison 201-478-0270

SERVICE

Service Shoe Repair and Luggage Shop orthopedic work our specialty. We sharpen scissors and knives 346 Bloomfield Avenue 201 CA 6-2781

V & S MOVING TRUCKING CO. — 675-5286 — All types of Moving—24 hr. service Sales of all of new classes and used furniture
VICTOR, Proprietor
137 8 Avenue New York, N.Y.

FURS BY KAROL
Specializing better-furs coats suits — one of the finest stores of its kind on the East Coast — Better formal wear. Also renowned mother of the bride & groom formal gowns and pantsuits. Bridesmaids dresses — cocktail length as well as prom and formal apparel. Coats, suits, Bridesmaid dresses. Complete storage facilities. Remodeling. Most scientific vaults on premises. Garden State Plaza Paramus, N.J. 201-843-2700

MARIO'S Auto Inspection Repair Station headlights adjustment wheel alignment, motor tune-up & brake service. Shell Bay Ave Mayville, NJ Cape May Court House opp. State Inspection Dep. Sta. 8 AM - 5 PM Closed Sun-Mon. Owned & operated by Mario De Santis. If you want to go "See MARIO". Call 609 465-5607

TYPING - MAILING
and **LIGHT BOOKKEEPING** done
Call 789-2100

Rubbish removal, concrete work, interior demolition & kitchen cabinets. Call Martin Rodriguez, 289 Columbia St., Brooklyn, UL 5-6348

The Evergreens' Cemetery presents the new community mausoleum for those who prefer as their last resting place a crypt mausoleum and do not want to incur the expense of private construction. Now available, Evergreens' Cemetery 212-455-5300

TRAVEL AGENCIES
QUINONES INSURANCE BROCKAGE & TRAVEL
All Travel Arrangements
Tickets and reservations for
TOURS - CRUISES
HOTELS - RESORTS.
Trips to all parts of the world.

514 East 183rd Street
CALL:
933-8454
933-1307

IL BOSCHETTO Italian Restaurant
Excellence in Neapolitan cooking — Sea Food specials business men's lunch-dinners summer outdoor dining choice international wines closed Tues. Major credit cards — Phone 379-9335, 1660 E. Gun Hill Rd Bronx

South Jersey Body Shop open 5 days a week Collision experts 528 South Black Horse Pike Blackwood, New Jersey 609-227-2221

Santana Friendly Service Station — open 7 day a week general auto repairs road service & towing tires, batteries Newark NJ 201-621-2095

Marvin's Liquors and Delicatessen open 6 days a week a family place we also deliver 67 Elizabeth Avenue Newark, N.J. Call: 201-248-2144

MALE - FEMALE

Comptometer Operator experienced good salary benefits pleasant office downtown Brooklyn area 875-2146

Experienced all around operator steady work, nice working conditions. 5 day week or part time — Charles Beauty Boutique, 434-9538

EXP SALES HELP with strong China background good salary plus many benefits store in New Rochelle area for interview call — 914-576-0030 Mr. Bryan McGrath

DISPLAY

Road Runners Inc. open 6 days a week featuring the new 350 Bridge-stone GTR by Rockford and other motorcycles 8 C Forest 516 671-8280

Keyview Esso Service Center open 7 days a week complete auto repairs road service & towing tires batteries accessories. Keyport 201-264-9712

Viola Dry Cleaners laundry alterations repairs invisible reweaving 1 day dry cleaning service free pick up and delivery — 609-893-0893

Reconditioned refrigerators, \$49.95 up, gas ranges & washing machines \$49.95 up, Superb: 212 VI 8-9499 — 118-16 Rockaway Blvd. S. Ozone Pk.

Oakwood Heights 3 year old 2 family Hi-Ranch, semi detached 6 over 3 plus garage. Central air, storms and screens. \$47,700 Owner 212 987-7382

A-1 Carpentry & Brick Work — all work guaranteed Mr. Quinn 853 Elizabeth Ave. Richfield, N.J. — Call 201-943-5512

Jeanette Smith Electrologist — By appointment only U.S. Highway No. 130 Hightstown, New Jersey. Call 609-448-3489

HOLGATE HARBOR MARINA
Open 7 days a week West & Roosevelt Ave. Beach Haven Inlet — Dial 609-492-2179

V & J Pizzeria open 7 days a week Sicilian and Neapolitan pizza — a family place Valley Road and Hamburg Tpke Wayne NJ 201-628-9840

Angelo's Restaurant & Pizzeria open 6 days a week Bring the family for Sunday dinner 83 Broadway Passaic N.J. Call 201-779-9386

Spring Cod springing fish the most modern on coast Montauk's newest, biggest, fastest Viking Star 5 AM heated fishing rails heated cabins bunks hot food reclining seats. Capt. Paul Fasberg 516-668-5924 or 2732

DIEGUEZ JEWELRY STORE open 6 days a week — for the finest of jewelry use our lay away plan — A family place 807 Summit Avenue Union City, N.J. Call: 201-867-2814

Little Flower Montessori School — Summer day camp program — ages 2½-9, ½ or full day session, 4 or 8 weeks, swimming, horseback riding, foreign language, Montessori educational exercises, special preparation for reading and number work, field trips. Woodbury 516-692-4300

Boarding for all domestic animals reasonable rates pick-up delivery — Trio Animal Boarding 152 King St. Brooklyn, NY. 852-5566 ask for John

ASBURY LODGE REST HOME for the aged. State approved. 1 block from the ocean church and shopping 205 3rd Avenue Asbury Park, New Jersey Call 201-988-7479

Brothers Restaurant and Caterers, Inc. formerly Candy Kitchen open 6 days a week closed Sunday 67 West Main St. Somerville 201-725-9795

House of Elegance the custom made clothing shop for Men & Women all quality garments prepared and designed especially for you in any fabric of your choice. 1350 16th Street Fort Lee, N.J. Call 201-224-9187

L & L Luncheonette open 7 days a week breakfast & lunch good food at reasonable prices we serve the best cup of coffee — 201-249-9623

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

**TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE**
Tel.: GL2-2923**H. W. MALE**

Experienced Watcher on Saurer machines. Night shift 7PM-7AM steady nice working conditions — Horizon Embroidery, Fort Lee 201-947-3796

BUMPER STRAIGHTENERS
Experienced. up to \$5.25 an hour, vacation and holiday pay, will pay for moving expenses. If interested call collect:
(315) 472-7073

WELDERS MIG/ARC
Experienced — union shop, benefits, year round work sanitary controls 225 Marcus Blvd. Deer Park, L.I. (516) 586-2514

MACHINISTS
Tool & Die Maker, Form Grinder Experienced only, top pay, steady jobs, benefits, overtime JEM TOOL & DIE CORP. — 132 Dale St. West Babylon (516) 249-7780

FORGERS for open steam hammers and presses. Experienced only. Send your application to Paterson Steel & Forge Co., Inc. 1410 Stratford Ave., Stratford, Conn. or call (203) 375-4426 to arrange personal interview.

Exp Body & Fender Men excellent working conditions good salary and benefits — Calhoun's Garage Rocky Hill - Blawenburg Rd 609-924-1587

SERVICE

New standard auto body and fender shop open 5 days a week collision experts we take pride in our work 512 E. Elizabeth Ave. 201-486-8770

Tony Saravia auto body & fender shop open 5 days a week collision experts appraisal service 37 Wilson Avenue Newark, N.J. 201-344-6606

Charlie's Esso Service Station 15-27 Belmont Ave., Newark, N.J. 201-642-9258 / 284 Chancellor Av. Newark, N.J. 201-929-9897 open 7 days

South Broad Shell Service Center, open 7 days a week general auto repairs road service towing tires, batteries, accessories — 609-888-9866

Elizabeth Friendly Service Center, open 7 days a week general auto repairs road service and towing tires, batteries, etc. Call 201-353-9551

Bilton Liquors and Delicatessen Inc. Open 7 days a week. For the finest of food and liquors. 476 Broad Ave. Palisades Park, N.J. 201-944-1219

LANDLORDS — we will rent your apartment in Brooklyn reliable tenants M. Henriques 665 Penn. Ave. Call 493-0081 - 257-0110

COPHRESI TRAVEL BUREAU Mr. Santos Rivera — a complete travel service individual and group travel air line & honeymoon package trips 184½ Newark Ave. Jersey City, N.J. Call: 201-435-4087

KOPA REPAIR SERVICE
SEWING MACHINE REPAIRS
— All Models —
1530 St. Johns Place Brooklyn
Call 467-2646 or 756-8607

C & J HOME IMPROVEMENT — plumbing, electrical, carpentry, painting and repairs no job too small we take pride in our work
Call 455-3393

JACOB ABOUTOUL
254 65th Street, New York
CARPENTER
Kitchen cabinets - Book shelves
Stores fixtures
All kinds of paneling
Call 336-7566, after 6 PM 998-0264

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražiame kurorte

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su šiltu ir šaltu tekančiu vandeniu kainuoja tarp \$45.00 ir \$55.00 savaitei dviem asmenim. Atdari nuo Memorial Dienos iki pirmo spalio.

EUGENIJA ir JONAS JASINSKAI

Hotel Croft Hall

601 Atlantic Ave., Ocean City, New Jersey 08226
Telefonai: (Area Code 609) 399-9871; privatus 399-1221

**PASKUTINĖ VASAROS
EKSKURSIJA Į LIETUVĄ**

Kaina \$776.00

ISVYKSTA IŠ BOSTONO RUGPIUČIO 26

Norintieji su šia grupe keliauti, prašome skubiai registruotis.

Kreipkitės į:

Trans-Atlantic Travel Service

390 WEST BROADWAY
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomoniene

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE

VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER**AUGŠČIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI**

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užsikitę — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5½%
• Special Notice a/c — 5½%
• 1 year Term Deposit — 5½%
• 2 year Term Deposit — 6%

— All Accounts Compounded Daily —

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Kultūros Židinyje 827-9865

Prel. Jonas Balkūnas 45 m. kunigystės sukaktį paminėjo gegužės 30. Ta proga padėkos iškilmingas mišias, asistuojant pranciškonam, jis atgiedojo savo bažnyčioje Maspeth. Pamokslą pasakė T. Leonardas Andriekus, iškeldamas Sv. Dvasios ypatingą veikimą jubiliečio visuomeniniame darbe, kuris neaplenkiamas ir didžiai reikšmingas Amerikos bei pasaulio lietuvių gyvenime. Parapijos choras, vadovaujamas muz. Vytauto Kerbelio, nuosirdžiai giedojo šventei pritaikytas giesmes. Bažnyčion susirinko parapičiai ir prel. J. Balkūno gerbėjai iš kitų vietų. Po mišių jie išreiškė sveikinimus. Jubiliejaus proga parapijoje kitų iškilmių nebuvo.

Dail. V. K. Jonyno paroda Kultūros Židinyje aplankė apie 500 žmonių. Paroda uždaryta gegužės 31 vakarą. Rengėjai, Skautam Remti Komitetas, ta proga surengė vašes.

Algirdo Brazinsko iš Turkijos pasisakymas bus perduotas ši sekmadienį, birželio 6, per Laisvės Žiburio radiją.

Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas, L.A.S. N.Y. skyriaus ruošiamame baisiojo birželio minėjime atidengs naująsias dail. Jurgio Juodžio paveikslą „Laisvės auką“, vaizduojantį Simo Kudirkos tragediją. Minėjimas įvyks Christ Congregation Church salėje, kampas 85 Rd. ir 91 St., Woodhaven, N. Y.

Kat. Moterų Sąjungos New Yorko ir New Jersey apskrįčio suvažiavimas šaukiamas birželio 27 Apreiškimo parapijoje. Rūpinasi 29 kuopa. Mišios bus 11 val., po mišių pietūs, posėdžiai parapijos žemutinėje salėje. Visos kuopos prašomos atsiųsti savo atstovus. Suvažiavime kviečiamos dalyvauti mielos sąjungietės, viešnios ir svečiai.

P. Wytenus, lietuviško kryžiaus komiteto pirmininkas, yra taip pat LB Maspetho apylinkės valdybos pirmininkas. Valdybos posėdyje jis iškėlė, kad lietuviškas kryžius Flushing Meadow Corona parke reikalingas aptvarkymo. LB Maspetho apylinkė apsiėmė to kryžiaus aptvarkymo darbą. VI. Kulpavičius, Maspetho apylinkės prašomas, sutiko kryžių aptvarkyti.

Kun. Petras M. Urbaitis, Romos saleziečių centro atstovas, aplankęs pigiu „Visit USA“ autobuso bilietu didžiumą JV ir Kanados lietuvių kolonijų ir radęs visur pritarimo bei paramos, išvyko trumpam į Pietų Ameriką, kur nuo seno dirba keliolika lietuvių saleziečių ir gyvena jo dviejų brolių šeimos. Ilgiau sustos pasitarimams S. Paulo, Brazilijoje, naujai perimto saleziečių parapijoje. Į JAV-bes pramato grįžti liepos pradžioje.

LMK Federacijos N. Yorko klubo susirinkimas bus birželio 9 d. 7:30 v.v. pas V. Sileikienę, 86-09 St., Woodhavene.

LIETUVIŲ TARMIŲ POPIETĖ

rengiama birželio 13, sekmadienį, Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne.

Kalbininkas LEONARDAS DAMBRIŪNAS, iš Washingtono, D.C., supažindins su visomis tarmėmis — su žemaičiais, aukštaičiais, dzūkiais, suvalkiečiais. Tarmės bus pailiustruotos, bus paskaityti tekstai tarmiškai.

Popietė baigiama kavute ir vašėmis. Pradžią 4:30 v. popiet.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Valdyba

LIETUVOS ATGIMIMO SAJŪDŽIO
New Yorko skyriaus rengiamas

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

įvyks š.m. birželio 12 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Christ Congregation Church salėje, kampas 85 Rd. ir 91 Street Woodhaven, N. Y.

Programoje:
Dailininko Jurgio Juodžio paveikslas „LAISVĖS AUKA“ atidengimas.
Paveikslą atidengs Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis.
Tema: „SIMO KUDIRKOS TESTAMENTAS“ kalbės Vilijus Bražėnas.
Programą praves Irena Vėblaitienė. Salė bus išpušta Laisvės Kovų paveikslais, tapytais dail. J. Juodžio.
Po minėjimo — vašės.
Rengėjai kviečia patriotinę visuomenę gausiai dalyvauti.
Prie įėjimo — auksa išlaidoms padengti.

Lietuvių demonstracijos New Yorko gegužės 27, kai buvo paskelbta žinia apie Simo Kudirkos nuteisimą. Demonstracijos buvo prie Sovietų Pasiuntinybės prie JT.

Solisto Stasio Citvaro išleistuvės rengiamos birželio 19 Kultūros Židinyje. Solistas, kaip žinia, birželio gale su žmona dviračiais išvažiuoja į Braziliją.

Lietuvių termių popietė rengiama birželio 13, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Apie tarmes kalbės Leonardas Dambriūnas, iš Washingtono. Popietė rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos valdyba.

Jaunimo pamaldos rengiamos birželio 6, sekmadienį, 11 val. mišios Kultūros Židinyje. Dauge tai bus ir Maironio liuanistinės mokyklos mokslo metų uždainio pamaldos.

N. Y. skautų tunto sueiga bus birželio 13, sekmadienį. 11 val. mišios Kultūros Židinyje, po mišių sueiga.

Užrašyt. Juozo Krumino sieja mišios pranciškonų koplyčioje atlaikytos gegužės 31. Mišias užrašė Juozas ir Nelė Gabės. Juozas Kruminas mirė Vokietijoje prieš 20 metų.

Lietuvė moteris ieško šeiminių vietos. Siūlyti nuo 6 iki 8 val. vakarais tel. (212) 782-3347.

Far Rockaway, netoli jūros, parduodamos dvi nuosavybės su 200x300 žemės plotu, gyvenamais namais ir išnuomoti. Kelela mažų namukų. Kai labai prieinama. Informacijai tel. 296-7846.

Milijonai laukia paveldėtojų. Lietuvi, drausk savo gynybę Lietuvių R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudimo planai suaugusiems ir jaunumečiams.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirkimui pasiskolas.

Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas savuosius. Telefonas MI 7-6637. Direktoriaus Bronius Bobelis.

Madų pasaulis

(atkelta iš 6 psl.)

kaip naujas išradimas. Anksčiau šis darbas buvo naudojamas risti kutam ar ant sienų kabinamiems pagražinimams. Dabar jis naudojamas diržams, rankinukų papuošalams ir kitokiems ornamentikams.

Niekam nesiūlau rengtis, kaip „hipiai“ rengiasi, bet vis dėlto ant vienspalvio „pant-suit“ rankomis siuvinėtas diržas ir tokia pat perpekt atrodo gana gerai. Nesvarbu, kiek rankos tą rankdarį padarė, tik svarbu, kad rankdarbių yra pilnos krautuvės, o mum belieka tik skoningai jais pasinaudoti.

Furriers Joint Council praneša, kad birželio 7-11 Septintojo Avenue (tarp 28-tos ir 30-tos gatvės) bus sustabdytas judėjimas nuo 11:30 AM iki 2 P.M. Tą savaitę ten vyks kailių madų parodos (gatvė). Bus muzikos ir kitų įvairenybių.

Atgaivinama Liet. Šaulių Sąjunga

Daugelyje Amerikos lietuvių kolonijų veikia atgaivinta Lietuvių Šaulių Sąjunga, kuri kadaise Lietuvoje buvo viena iš didžiausių organizacijų, palaikiusi visame krašte rimti, labai daug prisidėjusi prie patriotizmo ugdymo tautoje. Toji organizacija buvo atgaivinta Amerikoje ir pavadinta Liet. Šaulių Sąjunga Tremtyje.

Sauliai veikia Chicagoje, Clevelande, Bostone, Detroit, Los Angeles, Toronte, Montrealyje, Hamiltone. Narių jau turi apie 5000.

Vyresnio amžiaus moteris ieško mažo butelio — iš dviejų ar vieno kambario ir virtuvės. Pageidaujama Woodhaven ar Richmond Hill rajonuose. Skambinti vakarais po 6 v. tel. 441-6078.

Lietuviškų pinigų (popierių) norėtų įsigyti pinigų rinkėjas. Kas norėtų tokių pinigų parduoti, prašomas skambinti po 5 val. vak. tel. (212) 242-2142.

Studijuojami Kultūros Židinio planai. Iš k. architektas A. Tylius, parengęs planus, inž. J. Ivašauskas, inž. A. Ošlapas, arch. A. Vytuvis, Tėv. Paulius Baltakis, provincijolas Tėv. Jurgis Gailiusis, Tėv. Tadas Degutis, arch. K. Cerkeliūnas.

Nuotr. Informacijos Sekcijos

SUSIRINKIME GAUSIAI!

Jau laikas, kada protestantai, katalikai ir žydai vieningai pareikalauti tikėjimo laisvės Sovietų Sąjungoje. Pripildykime pilną HOLY CROSS High School sporto aikštę (26-20 Francis Lewis Boulevard, Flushing)

birželio 6, sekmadienį, 3 v. popiet

Tegu mato komunistų valdžia, kad visas Queens vieningai reikalauja žydams ir krikščionims religinės laisvės už geležinės uždangos.

Iškylūs kalbėtojai, gyva muzika! Organizuoja Flushing Katalikų Žydų santykių komitetas ir apibudoja Brooklyno vyskupija ir B'nai B'rith (žydų savisauga).

Informacijos reikalais skambinti HO 8-3234 arba 357-6660. Jei birželio 6 lytu, tai susirinkimas nukeliamas į birželio 13.

MŪSŲ BALSŲ GRIAUSMAS TURI PRAMUSTI KREMLIAUS SIENAS!

BOSTONO ŽINIOS

Gintaro ansamblis iš Montrealio gegužės 23 koncertavo Bostono Liet. piliečių salėje ir paliko labai gražius išpučius. Žmonių prisirinko pilna salė. Suvažiavo jie iš plačios apylinkės. Pradžioje pranešė kalbėtojas, kas yra gintaras ir kodėl jie pasiėmė tokį vardą. Ansamblis turi savo liaudies instrumentų orkestrą. Jie dainuoja, šoka ir groja. Poros valandų programa neprailgo. Žiūrovai nenorėjo paleisti nuo scenos. Pabaigoj LB apylinkės pirmininkas A. Matjoška padėkojo visiem programos dalyviams. vadovui Zigmui Lapinui, o Miladai Lapinienei išteikė gėlių. Jie moko ansamblį tautinių šokių. Ansamblį pakvietė LB apylinkės valdyba.

Maldos diena už Lietuvą Bostone buvo gegužės 23. Kun. A. Kontautas aukojosi mišias ir pasakė labai gražų tai dienai pritaikytą pamokslą, visa bažnyčia pakartojo pasiaukojimą Svč. Jėzaus Širdžiai. Maldos diena organizavo Mėlynoji Armija. Kiek teko patirti, maldos diena buvo minima Australijoje. P. Amerikoje, Saurės Amerikoje ir Europoje, kur labai aktyviai toje dienoje reikėsi vysk. A. Deksnys.

Birželio išvežimų minėjimas rengiamas birželio 12. Pamaldos bus 7 v.v. Sv. Petro parapijos bažnyčioje. Pamaldos skiriamos už žuvusius, nukankintus ir kenčiančius lietuvius Sibire ir kitose Rusijos vergų stovyklose. Po pamaldų salėje bus ir kita minėjimo dalis. Kalbės prel. V. Balčiūnas. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

Izdoriaus Vasyliūno smuiko klasės mokinių koncertas bus birželio 6 d. 3 v. Community Music Center, 32 Rutland St., Bostone.

Community Music Center mokyklos baigiamajame koncerte birželio 16 bus atliekamas ir Gražinos Bacevičiūtės kvartetas — 4 smuikam trijų grupių sastate. Koncertas bus naujoje Bostono City Hall. Bacevičiūtės kūrinių parinko Iz. Vasyliūnas, gi jo atlikėjai yra jo mokiniai.

Antaną Kneį prisiminė Lietuvos vyčiai. Jie buvo užprašę mišias. Kneizys ilgai gyveno Bostone, buvo Darbininko redaktorius, Lietuvių Radijo valandos vedėjas ir pranešėjas. aktyviai reikėsi lietuviškose organizacijose. Mirė praeitų metų rugsėjo 11. Knežio sesuc Teklė Mitchell, kuri gyvena Nashua, N. H., padėkojo už mišias Feliksui Zaleskui, jo šeimai ir vyčiam, kad jie prisiminė mirusį broli.

Piknikas Putname šiemet bus liepos 18. Seselių vienuolyno sodyboje bus mišios 11 val., 12:30 pietūs, dail. A. Galdiko paroda, 4 val. mergaičių stovyklos programa.

„Eglutės“ šventė Putname bus birželio 6, sekmadienį, N. P. Marijos seserų sodyboje. Mišios 11:15. Po to pietūs, A. Galdiko paveikslų parodėlė, programa salė ir žaidimai lauke.

Lietuviško jaunimo stovykla Neringoje bus tokia tvarka: mergaitės nuo 7 iki 16 metų — birželio 27 iki liepos 24, berniukai nuo 7 iki 14 metų liepos 25 iki 31. Angliškai kalbančiam jaunimui nuo rugsėjo 22 iki 28. Kas norėtų platesnių informacijų, prašom kreiptis Neringa, I.C.C. Putnam, Conn. 06260, tel. (203) 928-5628.

Gražiame Cape Code, lietuviškoje vasarvietėje, išnuomojami svarūs kambariai su maistu arba be maisto. 2-3 minutes kelio iki šilto vandens ir privatus paplūdimio. Kreiptis: E. Grušas, 85 Standish Way, W. Yarmouth, Mass. 02673. Tel. 775-7841.

A + A

Stasei Merkienei

mirus, jos vyrui Kazui Merkiui, nenuilstamam šachmatų darbuotojui, gilia užuojautą reiškia

Edvardas ir Alina STAKNIAI

Lietuvos sporto žymūnei

A + A.

Stasei Merkienei

mirus, vyrą Kazį ir artimuosius nuosirdžiai užjaučia

Rima ir Kęstutis CERKELIŪNAI

A + A

Stasei Merkienei

mirus, liūdinį jos vyrą Kazį Merkį, tą didįjį šachmatininką, nuosirdžiai užjaučia

KAZYS ALGENIS

Vasaros atostogos prie Atlanto

GERIAUSIAI pailsėsite garsiojoje atostogų šalyje, Kennebunkport, Maine. Pranciškonų vadovaujama vasarvietė priima pavienius asmenis ir šeimas labai prieinamomis kainomis.

SEZONAS šiemet prasideda birželio 26 dieną ir baigiasi rugsėjo 6 dieną.

DAUGELIO metų praktika parodo, kad tūkstančiai grįžta pailsėję žaioje ir nesugadintoje Maine gamtoje ir gaivinančioje jūroje bei mūsų dideliame baseine. Ir jūs galėtumėte būti jų tarpe. Dėl informacijų ir rezervacijų kreiptis:

FRANCISCAN MONASTERY — Kennebunkport, Maine 04046. Tel. (207) 967-2011.